

Published and distributed
under Permit (No. 739) authorized by the Act of October 6, 1917,
on file at the Post Office of
Boston, Massachusetts. By
order of the President.
A. S. Burleson,
POSTMASTER GENERAL.
Tel. So. Boston 2408.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

The Lithuanian Weekly "SANDARA"
Published by the Lithuanian
National League of America
K. J. PAULASKAS
Sec'y and Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$2.50
To Foreign Countries \$3.00
"SANDARA"
327 E Street, Boston 27, Mass.
KAINA 5 CENTAI.

No. 41

So. Boston, Mass., Spalio (October) 13 d., 1921 m.

Metai VIII

Kraustys Želigowski iš Vilniaus

IS VILNIEČIŲ GYVENIMO.

Lietuvos Gydytojų Suvažiavimas įvyko Kaune.

IS KLAIPĖDOS KRAŠTO.

LIETUVOS ŽINIOS.

LIETUVOS GIMNAZIJOS.

ŽELIGOWSKI IŠKRAUSTYS IS VILNIAUS.

VARŠAVA, spalio 11 d. Lenkų generolas Želigowski, kurs metai atgal užgrobė nuo lietuvių Vilnių, bus iš ten atsauktas ir Vilniuje bus įvesta civilė (žinoma — lenkų) valdžia. Tokia telegrama ateina iš Varšavos. Lenkai pamatė, kad Želigowskio buvimas Vilniuje jiems nieko gero nedaro, priešingai, tik erzina kitas valstybes.

Lenkai sako, kad nors jie nėra priversti klausyti Tautų Lygos nutarimų Genevoje, bet jie beveikią gražumu atitraukti Želigowskį iš Vilniaus ir imties už tvėrimo Vilniaus nepriklausomo Seimo.

LIETUVOS GYDYTOJŲ SUSI- VAŽIAVIMAS KAUNE.

VASINGTONAS, X, 5 d. (Liet. Inf. Biuras). Eltos pranešimu, rugsėjo 29 d. Kaune įvyko Lietuvos gydytojų susižiavimas, kuriame dalyvavo 160 gydytojų. Lietuvos ministeris Pirmininkas, Dr. Kazys Grinius, tapo išrinktas susižiavimo pirmininku. Susižiavimo svarstė gydytojų profesijos reikalus, Lietuvos padėties aptarimus, priemonių nustatymą su limпамomis ligomis ir medicinos mokslo reikalus. Susižiavime buvo skaityta 45 referatai įvairiuose medicinos klausimuose.

LIETUVOS ŽINIOS.

PALANGA. Vasaros sezonas pasibaigė. Palanga ištustėjo. Suvedus pirmojo sezono reikišnius, gauname štai kokį vaizdą. Nesant jokių taisyklių ir instrukcijų, kaip naudotis Palangos sveikatos šaltiniais, daug svečių nukentėjo: vienam širdis "patruko," kitas strėnomis nupulė, trečias reumatizmą gavo ir t. t. Ar nevertėtų sveikatos įstaigoms valstybėje prieš kitą sezoną paruošti tokias taisykles?

Butų kainų reguliavimo nebuvimo. Parai reikėjo mokėti vieloje po 55-60 auks., tuo tarpu, kai užsienyje didesniais patogumais pakako 30-35 auks.

Kurhauzo salė prabangiai buvo išnuomuojuama. Kultūrinis gyvenimas Palangoje pamiręs. Progimnazija tebėr išgriauta. Tėra pradedamoji mokykla, kuri yra kas-žin kokios bobutės rankose. Mokyklai atimta baldų ir išgabenta į Kurhauzą.

Bažnyčioje dar skaitomos poniškos evangelijos.

Varguomenės neaprupinta. Jai dar balandžio mėnesį perimant Palangą, buvo pasiūsta iš Amerikos miltų 150 asmenų 6 mėnesius maitinti. Miltai tebe-

ta valsčiaus grūdų sandėlyje. Savo kailiu patyręs.

TAURAGĖ, IX, 12. (Musų spec. kor.). Rugsėjo 12 d. įvyko tukstantinės minios mitingas. Upas buvo pakeltas ir nervingas. Kalbėta del antro Hymanso'o projekto. Projektas griežtai pasmerktas ir vienu balsu priimta ši rezoliucija: Reikalaujame iš Valdžios ir St. Seimo sergėti mūsų nepriklausomybę. Niekomet nesutiksime referuotis su lenkais arba ristiis konvencijomis. Del visiškos nepriklausomybės kovosim ginklu rankose ir nieko nepasigailėsime. Minia išsiskirstė bureliais, gyvai svarstydama Lietuvos padėtį.

PANEVĖŽYS. 1921 m. gegužės 3 d. Panevėžio Taikos Teisėse buvo nagrinėjama labai įdomi kriminalinė byla, kurioje buvo kaltinamas parag. 624 Baud. Kod. nubaustas savivaldybės įstaigos atstovas — šėtos valsč. Kedainių aps. viršaitis Kazys Stankevičius. Šios bylos aplinkybės buvo tokios. 1920 m., gegužės mėn. Ramygalos valsč. valdžios Pouslovio miške nežinoma keno buvo iškirsti ir palikti gulėti 6 ąžuolai storio nuo 26 iki 36 santimetrų. Mediciniamis kodo juos daboti ir laukti, ar neatvažiuos kas tą ąžuolų paimti. Keliomis dienomis pasilikus atvyko ąžuolus paimti ponas Šėtos valsčiaus viršaitis, kuris pasivadino save iškarto Kaziu Stankevičiu iš kaimo Sangailių, paskui šėtos valsčiaus pirmininku, bet ne viršaičiu ir ne gyventoju Laukugelio sodžiaus — turtingu ukininku, kuris turįs kelis valakus žemės Panevėžio ir Kėdainių apskrityse, nes tomet butų sunku išsisukti nuo didelės bausmės.

Teismo posėdyje liudininkas medicinas Kazys Kiselis pareiškė, kad jis rado 3 ąžuolus nupiautus ir pradėjo saugot, kas juos pasiims ir kuomet atvažiuavo Stankevičius ir vėl nupiovė 3 ąžuolus ir pradėjo krauti ir rautus, tuomet jis buvo liudininko sulaikytas. Kazys Stankevičius gudriai sumanęs prisipažinti teisme, kad jis tik vieną ąžuolą nupiovė, o antrą tik pradėjo pauti ir Taikos Teisėjas nubaudė jį, Stankevičių, 480 auksinių už du iškirstu ąžuolu Kėdainių Miške Urėdijos naudai ir 100 auksinių pabaudos. Labai taipgi įdomu, kad šėtos valsčiaus Taryba ir Kėdainių apskrities valdyba, gavus žinių, kad viršaitis Stankevičius nutėistas, einant Baud. Kod. skirs. 624, nenorėjo tų žinių pertikrinti kai jis nepanorėjo pertikrinti suteiktų jiems žirų apie visą eilę minėto viršaičio nusikaltimo

darbu, už kuriuos jam grėšia sunkių darbų kalėjimas.

Budrys.

TELŠIAI. Telšių lenkų 4 kl. gimnazijoje šmet yra 56 mokiniai: priruošiamosiose klasėse — 11, I-oj — 15, II-oj — 9, III-oj — 10, IV-oj — 11. Mokytojų — 12 mokytojų; kai-kurie jų mokytojauja ir lietuvių gimnazijoje. Direktoriu yra J. Jagaudas. Metinis mokesnis už mokslą nustatytas — busias nuo 600 iki 800 auks.

Telšių žydų mergaičių gimnazijoje yra 4-ose klasėse ir priruošiamosiose 125 mokinės: priruošiamosiose klasėse — 25, I-oj — 20, II-oj — 22, III-oj — 18, IV-oj — 20. Mokytojų 6 mokytojai; mokesnis už mokslą 60-80 auks. mėnesiui. Direktoriu yra filosof. d-ras Levi Hari.

O Telšių lietuvių gimnazijoje yra 363 mokiniai. Yra 8-ios klasės. Direktoriauja kun. A. Simaitis. Metinis mokesnis už mokslą mokiniams — 400 auks., laisviems klausytojams 600 auksinių.

ŠIAULIAI (Eltos kor.). Stačiųun Vartotojų bendrovė Šukonių kaime Stačiųun valsč. atidarė cementinių dirbinių dirbtuvę, kurioje gaminama: a) dokalkos stogams ir b) cementinės plytos. Iš Vokietijos gabenami įrankiai tiltų rorems ir šalygatvių plytomis, dirbti. Darbų išplėtimui trobėsiai, kurių vienas skiriamas darbininku gyvenimui, kiti du dirbtuvėms, kurių įruošimas atsieis į 200,000 auks.

ŠIAULIAI, IX 6. (Eltos kor.). Pasibaigė kvotiniai į Šiaulių mokytojų Seminariją. Seminarijon šmet įstėjo: a) į pirmą klasę 47, kurių tarpe 28 vaikinai ir 19 mergaičių; b) į antrą klasę viena mergaitė ir e) į pirmą kursą 11, kurių tarpe 4 vaikinai ir 7 mergaitės. Viso šmet Seminariją lanko 102 asmenis, kurių 52 pirmą klasę, 24 — antrą klasę, 24 pirmą kursą ir 2 — laisvi klausytojai.

ŠIAULIAI, IX, 6. (Eltos kor.). Mokytojų Kursus prie Šiaulių Mokytojų Seminarijos šmet lanko 26 mergaitės ir 14 vyrų. ("Lietuva").

VILKAVIŠKIO apylinkėje vasarojus jau suvalyta. Bendrai imant, ankstybesnio vasarojaus derlius menkas, velybesnio daugiau, kaip vidutinis. Linai taip pat rajinama, kurių dauguma geresni. Šiaip vidutiniai. Bulvių derlius, spėjama, busias menkesnis, negu pereiniais metais. Daržovės po rugpiučio lietu atsigavo ir gražiai bujoja. Soduose obolių ir kriaušių užderėjo taip pat apščiai, net šakos linksta nuo vaisių: tik slyvų labai menkai kur matos, o vyšnių — visai nebuvu.

VILNIAUS lietuviams remti fondas. Valstybės įstaigose pradėjo organizuotis fondai Vilniaus lietuviams remti. Užsieninių Reikalų Ministerijos ir Eltos tarnautojai nutarė paaukoti vienos dienos uždarbį. Tokių fondų kuriasi kiekvienoje ministerijoje.

PARODA. Šiauliuose rugsėjo 3 d. pasibaigė mokslo pramonės paroda, įrengta Šiaulių Mokytojų Škyriaus Profesinės

Sąjungos. Nuo liepos 31 d. iki rugsėjo 3 d. paroda atlankė virš 1000 asm., nupirkusių į 350 eksponatų.

LENKAI APIPLĖŠĖ Kreivėnų kaimą. Rugsėjo 1 d. lenkų žandamerijos ir pėstininkų burys užpuolė Kreivėnų kaimą, į šiaurę nuo Punsko, viduryje neįtakalės zonos, daugiau mūsų pusėje, ir išplėšė iš gyventojų daug arklių, raguočių, maisto, drabužių ir pinigų.

Apsinakvoję tame pat kaime lenkai pareikalavė, kad žmonės sumokėtų per dvi valandi 265,000 lenkų markių.

DRAMOS SEZONO ATIDARYMAS. Liet. Meno Kurėjų Drg. Dramos Vaidykla Kaune rugsėjo 18 d. atidaro rudens sezoną. Scenoje statoma Putino lirinė šešių vaizdų drama "Vadovo sunus."

IS VILNIEČIŲ GYVENIMO.

Lietuvos miškai naikinami. Nuo š. m. sausio 1 d. iki rugp. 1 d. iš Vidurinės Lietuvos išvežta 4658 vagonai miškų. Ši medžiaga daugumoje siunčiama Belgijon, Prancuzijon ir Anglijon ir skiriama Prancuzijos ir Belgijos atstatymui. Tikimasi eksportą ateityje padidėsiant.

Plešikiai. Išvažiavusius 8 vežimais iš Ašmenos į Vilnių ties Muranovkos kaimu iš girios užpuolė 20 banditų ir pareikalavo pinigų. Radę tik 800 auks. perpyko, sumušė keleivius ir grįžo miškan. ("Glos Litwy").

Lenkai nerimauja. Vilniaus lenkų tarpe pastebimas didelis nervingumas. Jie didina savo kariuomenę ir stiprinasi.

Švenčionys. Vietos lietuviavai buvo gavę leidimą suruošti vakarą. Gavę leidimą, mieste išlėpė afišas, bet rytojaus dieną žiuri — tų afišų nėra: kažkas jau nūdraskė. Tas pat atsitiko ir po antros nakties. Bet trečiai nakčiai lietuviavai pastatė sargybą ir sugavo bedraskant lietuvių afišas lenkų karininkų ir dar aukštesnės rangos žmonių. ("V. Garsas").

Lietuvių mokyklos, nežiurint lenkų persekiojimų ir kludymų, savo darbą varo toliau. Pirmojon Vilniaus Vyrų Gimnazijon pirmą atidarymo dieną jau buvo susirinkę į 400 mokinių. Kiti renkasi. Pas mokytojus ir mokinius yra pasirįzimo kartū mokintis ir vargti.

Vilniaus lietuvių mergaičių gimnazija uždaryta. Mokslas neprasisėdėjo.

IS KLAIPĖDOS KRAŠTO.

Prielankumas lietuviams. Atsilankiusiam Klaipėdos krašto prancuzų užsienio prekybos atstovui pagerbti prancuzų vyriausias komisaras Petisne suruošė vakarienę, į kurią buvo pakviesti Lietuvių Tarybos pirmininkas Lekšas ir vice-pirm. Bruožaitis, Klaipėdos krašto direktorijos prezidentas d-ras Steponaitis ir kiti. Viso 11 asmenų. Pastebėta, kad "Heimatbundo" viršininkai į tą vakarienę nebuvo kviesiti.

Valdininkų organizacija. Klaipėdos Krašto direktorijos, policijos, muto ir savivaldybių tarnautojų organizacija Klaipėdos Krašto valdipinkų sąjunga.

Valdininkai, Vokietijos piliečiai organizacijon neįimami. Pirmminku išrinktas Vitė, sekretorius Povilas, abu lietuviai.

Anglų flotilė. Rugsėjo 8 d. ties Klaipėda atvyko anglų Baltijos jūros flotilė, susidedanti iš 4 kreiserių ir 9 torpedo laivų naikintojų. Vienam plaukusių laivų buvo flotilės komendantas kontr-admirolas Nicolson, kuris su kitais vadais ir karininkais pirmiausia padarė vizitą vyriausiam krašto komisarui. Vakare buvo pasvyriusį komisarą iškilmingi pietūs, kuriuose dalyvacvo flotilės karininkai. ("Karys").

PADETIS LIETUVOJE.

Nors toli nuo jūsų, idėjos draugai, gyvenu, bet norisi pasidalinti kad ir trumpais bruožais apie Lietuvą ir jos dabartinę padėtį.

Jau 4 metus pradėdam gyventi Lietuvos Nepriklausomybės, tačiau mūsų gyvenimą įėjusi jau į pilnas vėžes negalima skaityti. Tiesa — daug per tą laiką padaryta — net milijonų darbų yra atlikta, kai-kuriose srityse. Bet daug ko stoka. Gal visose srityse darbas kiek sparčiau eitų, kad butų pakankamai prityrusių ir valstybiniai nusiščiūsių tarnautojų. Dabar kiekvienas veiklesnis lietuvis lietuviavė yra apkrautas neapsakoma daugybe darbų. Taip pagrįždui: vienas ir tas pats asmuo dirba dažnai keliose įstai-gose; čia jau, kad ir stipriausias žmogus butų, vienok nepakeliamas darbų našta taip nuvargina, kad atima paskutines spēkas. Nuvargintas kelių įstaių darbas — nebegali nė vieno paskui tinkamai atlikti. Tuo budu Lietuva labai daug kenčia.

Čia dar glūdi ir kitas klausy-mo keblumas. Butent: į Lietuvos, kaipo Nepriklausomos Valstybės kurybos darbą stoja tik daugiau susipratę ir tikri Lietuvos piliečiai. Gi skaičius jų yra gana menkas, (nors paskutiniu laiku žymiai padidėjo). Kiti padedantjei tvarkyti Lietuvos Vidaus reikalus, daugumoje atžvilgiu yra priešingi Lietuvos Nepriklausomybei. Pav.: lenkai, tikri inteligentai, visai nestoja prie šio mūsų tautai švento valstybinio darbo. Priešingai — stengiasi jį kiek galėdami iš pamatų griauti, pav.: organizavimas "Peoviakų" ir kitų panašių organizacijų. Žodžiu, lenkai, neskaitant mažos išimties, yra netik Lietuvos dori piliečiai, bet aršus vidaus organizmo priešai, kenksmingieji gaivalai. Prie tokių apystovų negalibuti nė kalbos apie bent kokį solidarumą su lenkais bendrame valstybiniame darbe.

Partinis arba klesinis lietuvių srovijų suderinimas yra kiek galimsmnis, kadangi valstybės ir tautos likimas, jų mirtiname pavojuje vis-gy visus sujungia. Taip, pavyzdyn, p. m. rudenyje, užpuolus lenkams Lietuvą visos Steigiamosio Seimo partijos pareiškė, kad stoja į gynimo darbą. Kiek blogiau laikos taip vadina-mas "Centralnis profesionalis sąjungos biuras" ir jo skyriai. Jie laikas grėžtai priešingos

Lietuvos Valstybei taktikos. Bet čia nėra ko stebėtis, nes parofesionalinė sąjunga kol-kas yra monopolizuotas bolševikų lidzas, jų šelpiamas ir faktinai išlaikomas. Ir butų klaidinga kitaip manyti apie jų darbuotę... Kiek yra paskutinių ir tikrų žinių, tai bolševikams slapų organizacijų išlaikymas Pabaltijos Valstybėse apsieina keli milijonai auksų į mėnesį. Juk sunku kur nors rasti bent vieną tokią fanatikų šalį, kaip bolševikai, kurie išnaikinę, nuterioję savo kraštą, privedė prie paskutinės katastrofos visos šalies ukį ir finansus — o paskutiniu laiku ir prie visuotino bado — dar leistų didžiausias sumas pinigų, kad ir kitas šalis privesti iki tokio stovio, kaip kad yra bolševikų valdoma Rusija. Vienok yra ir Lietuvoje dar tokių fanatikų, arba akly pasekėjų, kurie mūsų kurybos darbą griauia ir stato patys sau tuos pačius bado rumus, kurie jau rusus privedė prie tokio visuotino žmonijos išnaikinimo, kokio gal pasaulis nėra matęs. Žinoma, tokie pasiryžimai yra daromi, kaip jau minėjau, už gerus (aukso) pinigus.

Žydų, kaip ir kitų tautų mažumų klausymą, žiurima, kad jojo ir nėra, nes konstitucija pati laidoja jiems visas teises. Žydai, kaipo pavyzdys nurodo kitoms Valstybėms, kaip Lietuva gerbia tautų mažumų teises... Bet dabar pažiurėsime, kaip atsimoka tautų mažumos Lietu-
1) Žydai Lietuvoje yra didžiausiu rusicizmo platintojai. Į visuomenės ir valstybinį darbą jie ir stotų, kad butų galima nemokėti lietuvių kalbos. Jie visi — žinoma asmeniniu išrokavimu — sakos esą lietuviai, jos piliečiai, jai dirbą ir t. t., bet tikrenybėje: nė vieno, išskyrus gal 1 ar 2%, žydo negirdėsi kalbant lietuvių kalba, nors žinai, kad jis tarnauja valstybinėje įstaigoje, ir puikiai moka lietuvių kalbą. Greičiau išgirst kalbant rusiškai. Ir tai dar valstybės įstaių valdininkai. Šlykštu!...
2) Žydų Reikalų Ministeris Soloveičikas (arba Lakštingaloveičikas, kaip jį "Vilkolakis" vadina), kuomet man prisiejo su juo kalbėti telefonu, jis atsiskakė su manim kalbėti lietuviškai. Tai Ministeris, kuris atstovauja Lietuvos Vyriausybes akyse visus Lietuvos žydus! Nekalbant, kad jo šeimyya yra auklėjama tik rusų dvasioje... Panašiai daro ir kiti žydų inteligentai. Liet. Valst. gimnazijoje nėra nė vieno žydo mokinio, nors lietuvių ištautėjusių daug stojama į lietuvių mokyklas; pasjtaiko ir rusų lietuvių mokyklose, o lenkų ir žydų su šviesa reikia pajieškoti.
Žydai turi savo autonomines mokyklas, kurios faktinai laikomos tam, kad dar sparčiau galima butų platinti rusicizmą. Mar nekartą einant pro bent kurią žydų mokyklą pasitaiko pertraukos metu pasitikti mokinių, kurie vien tik rusų kalbą vartoją. Vienu žodžiu sakant, žydai, jei neskaityti jų žodžius, (Taša ant 8 pusl.).

A.L.T.S. REIKALAI

NAUJI NARIAI ISTOJO I A. L. T. SANDARĄ.

Prie 16 kp., Worcester, Mass.:
Vincas Šuškus.
Prie 36 kp., Pittsburgh, Pa.:
Antanas Jacevičius,
Kazys Banatis,
Juozas Marcinus,
Vatslovas Ragauskas,
Juozas Ragauskas,
Jonas Gamulauskas,
Jonas Kapočius,
Antanas Riška,
Kazys Mileckas,
Kazys Pociunas.
Prie 40 kp. W. Lynn, Mass.:
Liudvis Stakniūtė.

Fel. Simanavičius, So. Boston, Mass aukojo. \$2.00 spaustu-
vės skolų išmokejimui.

VISOMS KUOPOMS.

Šiuomi pranešu visoms kuopoms, kad A. L. T. Sandaros C. V. 1922 jau nominuota. Tikiuosi, kad greitai laiku susižinosiu su nominuotais Valdybos nariais ir už dienos-kitos kuopoms išsiuntinėsiu balsavimo blankus. Tad, gerbiamieji kuopų viršinininkai, gavę blankus kuoveikiais išsiųskite juos susirinkimams ir nubalsuokite sau tinkamus asmenis, kurie tarnaus mūsų organizacijai sekančius metus.

Nominacijų pasekmės bus paskelbtos sekančiame "Sandaros" numeryje. Visos kp. šio mėnesio susirinkimuose nuodugnai svarstykite organizacijos reikalus, darykite Seimui įnešimus, rinkite atstovus, ir t. t. Tad pasiskubinkite visi. Laikas trumpas, reikia sparčiau rengtis.

K. J. PAULAUŠKAS.

"Sandaros" Sekr.-Adm.

SANDARIEČIAI DARBU- KIMES.

Vasara jau prabėgo, ir artinasi žiemos sezonas. Reikia šiame žiemos sezone parodyti daugiau veiklumo. Žodžiu sakant — daugiau padirbėti savo idėjų paskleidimui. Neatbutinais reikėtų sutverti apskričiai, kur jų dar nėra. Gal kiekvienas išsiveizauz, kokią didelę paramą neša Sandarai apskričiai ir kaip-gi daugiau veikimo pridoda kuopoms. Agitacijos reikale galima daugiau nuveikti, kur yra apskričiai. Yra gan tvirtų kuopų, bet nesusrisę tarp savęs. Veikianti yra tik trys apskričiai. Bet dar galima būtų sutverti keletą tuojaus. Pav., New Yorko apskritis, kurin turėtų būti New Yorko New Jersey kuopos. Philadelphia turėtų susidėti apie linkės kuopų iš to miesto, nes gan tvirta kuopa yra Schuylkill county Pennsylvania valst. iš Tamaqua, New Philadelphia ir artimesnių kuopų arba sudaryti apskritį su Philadelphia. Turėtų kuopos apie tai pasitarti ir sutverti apskritį. Paskui seka Wilkes Barre apie linkė: galima sutverti gan tvirtas apskritis, nes pusėtinai kuopų yra. Rodos buvo sutvertas apskritis, bet turbut apmiręs; tuojaus reikėtų atgaivinti. Pittsburgh'o apskritis jau yra. Ohio ir Illinois valstijose turėtų būti apskričiai, kaip-gi ir kitur, kur tik yra nemažiau, kaip trys-keturios kuopos. Ypač jau apie Chicago reikėtų labiau susiristi tarp savęs kuopoms, tada būtų galimas ir platesnis veikimas. Paminėtų vietų ir apie linkių kuopos turėtų tą koveikiausią padaryti. Tada galėsime ką nors daugiau veikti. Ar prakalbos, prelekcijos ir kitokis užnamas galimas greičiau įkūnyti, kur susitvėre apskričiai ir parankiau, nes nereikėtų tiek rašinėjimui. Man bevažinėjant teko patirti, jogei nėsant apskričių yra labai sunkus darbas agitaci-

jos vedimui. Parašai laiška kuopai ir nuskirti dieną, nes laukiant, koki kuopa nuskirs, ims daug laiko, na ir pataikai ne tokiomis dienomis, kokiomis galima būtų geriau. Ir kur čia parašys visus sunkumus. Apskrituose to nėra, nes apskričio valdyba yra arčiau prie kuopų ir geriau žino susisiekimą nuo vieno miesto į kitą. Tas jau daug palengvina. Antra, kur silpnėnės kuopos yra apskritį, toms jau yra lengviau ką nors surengti su apskričio pagalba. Ir apskričiai, kur yra susivėre, duoda didelę paramą organui. Pav., Connecticut apskritis pernai ir šimet surengė kelis piknikus. Kada ir negali prisijust sakant aukos, bet reikia atminti, kad daro darbas, plakatus, tiketius ir etc. Paikime Naujos Anglijos apskritį: tik šią vasarą, pasidarbovęs, vientik už apgarsinimus buvo veik ko ne du šimtai dolerių, bet dar ir suteikė du šimtu morgičiaus išmokejimui. Čia tik smulkmeniškai paminėjau, o matote, kokią didelę naudą neša.

Šią žiemą turime visi sukursti ir veikti, kad organas galėtų pasiluosuoti nuo skolų. Tokiu būdu galėsime pritraukti ir daugiau narių. Šią žiemą turime sukursti, kad reikalui priėjus gaeltume padėti mūsų vienimčiams už juri. Kitus betiklius darbus turime atidėti į šalį, kaip tai: prie visokių sągų "labdarinių", ir kitokiais vardais užsivadynusių organizacijų. Ne turime omenį, kad pasitraukti, bet kad veikti daugiau mūsų organizacijos labui ir stengtis pritraukti prie savęs kiekvieną ypatą, su kuria priklausai kokioje nors kitoje organizacijoje. Žodžiu sakant, skleistis, kur tik galima, Sandaros idėja. Tik tokiu būdu galėsime padauginti mūsų organizacijos narių skaitliu.

Turite įsitęmyti kiekvienas gerai tą, kad prie ateinančių rinkimų jau išanksto krikšč.-dem. pradėjo rengtis. Nudien Amerikoje mes matome vis naujų atvykusių krikšč.-dem. partijos žmonių, kaip: kunigų ir iš Steigiamos Seimo šiaip agitatorių. Jie visi vyksta į Ameriką su tikslu, kad prigaudžius do'erių ir vežti atgal skleidimui savo partijos idėjų. Jie jau permato, kad gali prisieiti kaput. Tik tą paminkite: Lietuvoje visi Steigiamos Seimo nariai užimti, sakant, dideliu darbu ir kiekvieno Steigiamos Seimo nario pareiga dirbti, kad pastačius Lietuvą ant kojų. O jų (krikšč.-dem.) nariai važiuoja čia po Ameriką "spačiravoti." Tas parodo, kad apeina daugiausiai partija, o ne Lietuva. Taigi mes turime pasidarbuoti, kad ateinančiuose rinkimuose patektų daugiau mūsų idėjos žmonių. Jeigu patektų krikšč.-dem., tai vėl taip tešis dvarų klausimas ir niekad nebus išrištas. Biednuomenė, vietoje kad gauti geresnį duonos kąšnį, bus penima pomirtiniu gyvenimu ir jojo visomis saldybėmis. Turės skursti visi tie žmonės, kurių šiandie sunų kovoja už Lietuvos laisvę.

I visą tą turime įsigilinti. Jeigu pasidarbuosime, tai atnešime didelę naudą ateinančiai kartai ir Lietuvoje įgyvendysime, pilnoje žodžio prasmėje, demokratija, kad Lietuvoje būtų vieta taip geram katalikui, protestonui, žydūi ir šiaip nežurint kokių tikėjimų būtų, ar pažiūrų. Tokią didelę naudą turėsime, jeigu tvirčiau susirišime tarp savęs, t. y., į apskričius. Tad, sandariečiai, pasidarbuokime šiame žiemos sezone!

A. J. GOTAUTAS

IR MANO ŽODIS.

Progresyvesniuose Amerikos laikraštyse dabar pakeltas klausimas apie reikalingumą šaukti Amerikos Lietuvių Seimą aptarimui, kaip geriau padarius bloką prieš klerikalus, kurie pradėjo varyti savo tamsią politiką kaip Lietuvoje, taip čia, Amerikoje. Mano nuomone, šaukti Seimas ir tvirtą naują, tai bereikalinga, kadangi gana tinkančių organizacijų yra ir dabar, pavyzdžiui, A. L. T. Sandara, kurios konstitucija ir yra kad: tauta ir demokratija. Taigi vietoje kad šaukus seimą, ar negeriau būtų, kad visiems stversius už aktyvio darbo ir visus pažangesnius lietuvius pritraukti prie Sandaros. Kada mes visi priklausydami į vieną didelę organizaciją padarysime spėką, tada su mumis bus priversti skaitytis ir mus priešai, tai yra klerikalai. Tik reikia Amerikos lietuviams visiems is daikto apie tai pagalvoti. Mes turime atsiminti, kad nevisi savo protu gyvena: daugelis dar tiki, ka kunigėlis sako arba taip kokie vadai. Taigi reikia skleistu apšvietą pirmiausia tarpe Amerikos lietuvii, o tuo tik ir tinkamiausia bus "Sandara," kada mes imsimės visi už darbo. Tada nesiras nė vieno ietuvio, kuris neprigulės prie Sandaros. Juk ir geriausias katalikas sako, kad kunigo vieta bažnyčioje prie altoriaus, o ne politikoje. Mes čia gerai įtempę veikimą, tuo "Sandarą" galėsime padaryti ir dienraščiu, tada bus dar pasekminžgesnis darbas. D. Lietuvoje veikiant drauge su Valstiečių Sąjunga ten ir bus galima tą patį padaryti, užrašant savo giminėms "Lietuvos Ukininkai." Mums bus nedaug žėdnam prigulėti prie politiškos organizacijos A. L. T. Sandaros ir žėdnas savo giminai užrašyti "Lietuvos Ukininkai." Taip veikian Amerikos lietuviams visiems is vieno, mes pamatysim, kad mus sutonuotieji politikieriai pasiliks be pasekėjų.

Juozas Virbickas.

PASIKĖLĖ KAIP ARAS — NUPUOLĖ, KAIP VABALAS.

Kaip tankiai mūsų gyvenime, pas mūsų veikėjus tas atsitinka. Štai atėjo nauja era—užvirė sujudu visuomenė, ir visi pasirodė, kad jos vadai per daug išpailengvo, per daug lėtai, per daug atsargiai prysakyje žengia ir dar pasidairo, kur koją deda. Nepakantrus - nedisciplinuo-
tas jaunimas pradėjo bruzdėti; užgirdo minia; jai patiko jaunimo bruzdės ir mūsų seni veikėjai neatlaikė - pabugo ir užleido kitiems savo poziciją. Ir kas atsitiko? Atsiradome užburta me rate. Bėginėjome, struoksė jome, tupinėjome, bet darbas nėjo pirmyn. Darbas stovėjo ant vietos — dargi regresavo. Mūsų priešai tuom pasinaudėjo ir pasigriebė gyvenimo vairą savo rankosna, savotiškai tvarko, išnaudodami plačiąją liaudį savo sriovės naudai.

Kiekvienas iš mus tą aiškiai mato, bet tyli; tyli it nesumanydamas, kas reikia daryti, kaip reikia priešą atremti. Mus veikėjai nedrįsta prisipažinti prie klaidos ir išnaujo pradėti darbą, vengiant tujų klaidų, kurias esame padarę.

Gerbiamieji! be kareivių nekariausime — galim mes būti visi generolais, bet neturint kareivių, kad ir geriausiaisiais pleiniais ir strategija neįveiks priešą.

Taip ir šiame atsitikime: Sandaros Seimas jau prie durų. Generolai pucina (šveičia) savo epeoletus ir rengiasi Seiman, bet užpakalyje neturi minių paramos, neturi tvirtų, skaitlingų narių Sandaros kuopų — O vis-gi Seimas bus!...

Štai atvėso oras, pasidarė ilgesni rudens vakarai. Kas-žin,

kad Sandaros kuopos daugiausiai domės atkreipti į priešveiminį vąjū — naujų narių privedimui. Per viešas prakalbas, per tan-kesnes sueigas ir pramogas galima būtų fikslas atsiekti, — išjudinti minias. Jei ir nepadaugisime eiles skaitlium naujų narių, tai plačiau privesime ir praplatinsime miniose milžinišką agitaciją, įgyjant simpatiją ir pritarimą jų, o tas palengvės mūsų darbą, kuris yra prakilpus ir našus.

Tad, sandariečiai, ypač jus seni veikėjai, jau atsilsėjot — dyklais praėjo — griežkitės už darbo.

Visuomenietis.

Iš A.L.T.S. Kp. Veikimo.

NORWOOD, MASS.

Puikus Pavyzdys.

Vieną iš mūsų gerbiamųjų narių sandariečių Jono Pečiūlio šeimyną atlankė garnys, padovanodamas jiems gražų sunelį.

Spalio 2 d. buvo krikščynos, ir buvo duotas vardas naujam piliečiui Algirdas. Atsilankė gražias svečių būrelis. Visiems gražiai besilinksmint, štai gerbiamas K. Vesula prabilsta į susirinkusius šiais žodžiais: "Gerbiamieji! Mes šiandie čia taip linksmi, turim visko iki valios. Ar-gi mes negalime atminti ir tų mūsų viengenčių, kurie yra už Atlantiko ir neturi to, ko mes šiandie turime? Jie ten vargsta, dar ir del mūsų sykiu daug nukentė... Todėl ir jiems sudėkime po kokį centą..." Ir gerbiamas Kaz. Vesula padavė kelias mintis aukų paskyrimui, ar Raudonajam Kryžiui, ar kokiam kitam tikslui? Po jo žodžių kalba buvęs kumas B. A. Tumavičius ir duoda, kaip pagerinimą ir sykiu karštai išreikšdamas savo mintis už Lietuvą Tėvynę mūsų, kad parinkti aukų Lietuvos kareiviams arba Šauliams. Visų susirinkusių upas pakilo, tuojais papaukojo po \$1.00 šie svečiai: Kumai A. A. Tomavičius, J. M. Jurėnienė, K. Vesula, T. Vesulienė, J. Pečiulis, A. Šimkus, A. Zaruba, P. Adomaitis, M. Jurėnas, B. Pečiulis, A. Pečiūnienė, A. Jankunas, Algirdas Pečiulis — viso labo 13 dol. Po tam kuma J. M. Jurėnienė ištaria ačiū už aukas visiems, ir visi sustoję uždainavo "Lietuva Tėvynė Musų". Po tam p-lė O. Vesulienė sudainavo solo, "Prirodito seni žmonės" ir i antru atvejų "Pamylėjau vakar" ir paskiau porą deklamacijų, taip puikiai, kad susirinkusieji buvo patenkinti ir negalėjo atsigėrėti jos gabumais, kad ji tokia dar jaunutė ir taip moka užavėti publiką. Galima tikėtis, bus puiki lietuvaitė, jei tik ir toliau lavsis taip gražiai dailės srityje. Priguli pagyrimas tokioms lietuvaitėms, kad mokinasi ko naudingo, bet neleidžia ant kam-
pų tuščiai laiko...

Taip linksmai laiką beleidžiant, atėjo ir ne laukiamas sauleleidis ir svetelias po visų tų linksmybių išsiskirstė namon, šnekučiuodami, kad jie ilgai tą pokilėlį atmš.

Garbė tiems lietuviams, kad jie atmena ir savo seses ir brolius, ir jiems visur paduoda savo ranką. Tiems broliams kareiviams bus daug smagumo kovot už Tėvynę Lietuvą.

Ten Buvęs.

P. S. Gerb. J. Jurėnienė atsiuntė aukų pinigų—\$13.00 — "Sandaros" administracijai, kuri tą pačią dieną išsiuntė Lietuvos Šauliams 1300 auksinų per Baltic St. Fin. Corp.

BROOKLYN, N. Y.
A. L. T. Sandaros 30-tos kuopos
Nutarimas.
Ši kuopa yra griežtai priešingą kokiems nors bepartyvams seimams, kurių pasekmes jau turėjome laimės regėti. Ir

ačiū mūsų lengviam patikėjimui A. L. T. S. šlubuoja ir reikalinga disciplina, nėra tarpe narių dar prigijusi.

KADANGI progresyvių elementų šaukiamam susivažiavimui teikiama labai siauras tarp-
srovinės kovos pamatas, kuriuo remiantės vargiai bus galima ką nors pozityvaus atsiekti; ir

KADANGI Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara, kaip politinė organizacija, turinti platų programą, privalo kuodaugiau-
siai įiegti dėti organizavimui miniių ir švietimui jų Sandaros politinių ir socialinių idealų dvasioje, kad iš jų susidarytu tvirta organizuota atrama kovoje su priešingais pažangai galvalais; ir

KADANGI Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara nemato galimybės sudaryti tvirtos ir disciplinuotos organizacijos iš paskyru draugijų atstovų, nes tvirtą organizaciją tesudaro programa ir disciplina surišti vienos partijos žmonės, — tad Amerikos Lietuvių Tautinė Sandaros kuopa New orke nutarė nedalyvauti tokiame progresistų seime ir kviečia visas Sandaros kuopas gyviau darbuotis savo partijos labui, neskaldyti savo įiegti ir neaikvoti pinigų.

Su pagarba,

Ed. W. Zukauckas,
30 kuopos rašt.

WORCESTER, MASS.

A. L. T. Sandaros Kuopos Veikimas.

Nedėlioje, spalio 2-ą d., 1922 m., L. D. D. Drg. "Aušrelės" kambaryje, po num. 83 Green g-tės, A. L. T. Sandaros 16-ta kp. laikė mėnesinį susirinkimą. Nors šis susirinkimas nebuvo skaitlingas nariais, vienok buvo gyvas, ir jame buvo padaryta gerų nutarimų, kurie bus vykiami su šiuo žiemos sezonu.

Visų-pirma nutarta šį spalio mėnesį paskelbti organizatyviu, t. y., kad šiame mėnesyje visi nariai turi prirašyti nors po vieną narių, apart to, šiame mėnesyje turės būti įvairūs parengiami pasekmingsniam veikimui agitacijos varyme.

Kuopos nariai pasižadėjo darbuotis šiame mėnesyje, ypač prirašyti po keletą narių ir platinti tam tikrus organizatyvius lapelius, kuriuos 16-ta A. L. T. Sandaros kuopa paruošė šiam mėnesiui.

Vietos sandariečiai jau pradeda įsijudinti veikime ir nėra abejonės, kad vietos kuopa iki metų pabaigos išaugs į didžiausią kuopą mūsų organizacijos, nes narių vis atsiranda darbštesnių, kurie, o abejonės, bus aktyviais per visą žiemos sezoną.

Rugsėjo mėnesyje prisirašė 8-ni nauji nariai. Viso kuopoje yra apie 70-tis narių; na, o šis spalis mėnesis bus pasekmingiausias gavime naujų narių, todėl tikimės pabaigoje spalio mėn turėti apie šimtą narių.

Kuopos teatralis skyrius taipgi jau pradėjo savo darbą. Teatralio skyriaus vedėjas, Bolys Mingilas, pranešė susirinkimui, kad jau teatralio skyriaus nariai pradės lavintis prie lošimų, ir jau lapkričio mėn. bus vaidinama komedija "Dvikojis katinas." Veikalas begalo gražus ir ganėtinai juokingas. Šis naujas veikalas tapo parašytas taipgi vietos sandariečio, jau gerai žinomo rašytojo Bol. Kada-gučio, kuris yra parašęs veikalą — drama 5-kių veiksmų, "Gyvenimo Verpete." Žodžiu sakant, kuopos veikimas pradėdamas su šiuo mėnesiu ir bus varomas per visą žiemos sezoną.

Valio sandariečiai! lai jus veikimas bus pavyzdžiui kitoms kuopoms, kurios dar miega! Lai jus veikimas bus žymus tarpe vietos lietuvių.

Reporteris K. A.

RACINE, WIS.

A. L. T. Sandaros 35 kuopos buvo susirinkimas rugsėjo 28 d., Union Hall. Nominuota kanidatatai į Centro Valdybą. Užsimokėjo mokesčius.

Nutarta dalyvauti draugijų Bendrame Sąryšyje su išlyga, kad bizniški parengimai visų draugijų būtų rengiami ir pelnā dalintis proporcingai, pagal narių skaitlių arba visoms draugijoms po lygią dalį. Kalbėta apie suradimą vietos įsteigimui susijėjimams, kaip klubą. Pernai jau tas nutarimas buvo padarytas, bet del sunkių aplinkybių neįvykintas. Apkalbėjus plačiai tas reikalas pavesta valdybai surasti tinkamas vietas, o kad vieta bus surasta, tuomet atsiras ir lėšų jos palaikymui. Prirašyta trys nauji nariai.

Buvo pakelta ir kitų svarbių klausimų, kuriuos nariai rimtai diskusavo. Žodžiu, susirinkimas buvo rimtas.

Rašt. M. Kasparaitis.

WEST LYNN, MASS.

A. L. T. Sandaros 40 kuopos susirinkimams neįvykus per du mėnesius, rugs. 22 d. buvo susauktas susirinkimas atvirutėmis. Susirinko nevisai mažai ir buvo gvyvai svarstomi organizacijos reikalai.

Siame susirinkime padaryta daug svarbių nutarimų, kaip va: Pasiūsti Centrai sumažinimui skolų \$20.00; surengti didelį balių; sulosti mažą veikalelį su įvairiais pamarginimais, taipgi nutarta' surengti agitatyviškas prakalbas.

Rugs. 27 įvyko antras susirinkimas. Siame susirinkime buvo nominuoti kandidatai į Centro Valdybą ateinantiems metams. Toliau sekė visoki raportai, iš kurių paaišėjo, kad jau pradėdama žiemos veikimas. Pirmiausia yra rengiamas puikus balius, kuris bus spalio 15 d., Lietuvių salėje, 25 Camden St., W. Lynn.

Išklausius delegatų raportą, kurie dalyvavo A. L. T. Sand. N. Angl. apskričio susivažiavime, spalio 25 d., Worcester, Mass., 40 kuopa sutinka su apskričio nutarimais ir nutaria pildyti juos ir remti apskritį visame kame.

Prisirašė prie kuopos Liudvis Stakniūtė. P. Bolys, rašt.

BRIDGEPORT, CONN.

Iš A. L. T. Sandaros 15 kp. Darbuotės.

Po vasaros karščių jau ir veikimas prasideda pasekmingiau. Rugs. 28 d. kuopos susirinkime dalyvavo skaitlingas narių būrelis, ir daug svarbių dalykų buvo aptarta. Svarbiausia, tai samanyta geri įnešimai, Conn. apskričio konferencijon, kuri bus spal. 9, New Haven, Conn. Apart to, konferencijon dalyvauti likos igaliotas drg. A. B. Stankevičius, neesenai pargrįžęs iš Lietuvos, iš ko, galima tikėtis, konf. delegatams bus gera proga išgirti daug svarbių dalykų kaslink Lietuvos dabartinio padėjimo; nes A. Stankevičius yra išbuvēs ilgą laiką Lietuvoje ir daug patyręs is politinio atžvilgio, kas sandariečiams svarbiausia.

Abelnas lietuvių veikimas šioje kolonijoje lig apmiręs: dėlei begalinės bedarbės daugelis veiklesnių tautiečių gyvenimo aplinkybių buvo priversti apleisti šį miestą.

Kiek teko sužinoti, tai L. L. Paskotis rengia prakalbas maršruto, surengto Liet. Atslovybės, bus spalio 11 d., Parapijos svetainėje. Linkėtina, kad geri kabėtojai atsilankytų kad sugebėtų patušinti kišenius ir klerikalų sriovės tautiečiams, nes jų dar iki šiolai netušinti tebėra. Matysime pasekmes.

15-tos kp. Korespondentas.

Karui Siaučiant

Bočių Atmintojas

(Tąsa).

Landvaravoje stovėjo vokiečiai, ir pasistatė du kulksvydžiu laukė atsitraukiančių lenkų ir juos nuginklavo. Prieš du kulksvydžius ir palei juos 8 vokiečius lenkų keli tukščiančiai sudėjo ginklus ir pralaimėję laukė vokiečių malonės. Iki rytui ėjo į Ladvaravą lenkų dalys ir raitėliai. Ginklus nuo jų atėmė ir varė į kruvą „panowie do kupy.“ Rytą lenkams sustatytiems eilėje ir stovint be ginklų pradėjo juoktis, kur jų galė, katrą turėjo Vilniuje keturias dienas. Kitas iš lietuvių pamėgdžiodamas gurdėtus jų Vilniuje žodžius kartojo: „ot teraz nasz porządek.“ Lenkai pyko ir širšo, o ypač, kuomet jiems esant beginkliams lietuviai vaikščiojo su šautuvais. Pa juokiantis paklausėme, kur įsūtuvai, bet perpykęs lenkas ironiškai atsakė: žiūrėkite, kad ir nuo jus vokiečiai neatimtų ginklų ir pamatės daugiau ateinant išsireiškę, kad geriau kur dingtume su šautuvais, kadangi ir mes liksimė jiems lygūs. Atsakėme, kad mes nesibijome ir netokie kvailiai ir zuikiai, kaip jie, ogi dar tokie burys, kuris galėjo vokiečius sumindžioti, geruoju pasidavė jiems. Vokiečiai priešė tiesiog prieš mus ėmė į mūsų kepurų ženklus žiūrėti, kas mes tokie, bet pažinę, kad lietuviai, nuėjo nieko nedarydami. Lenkai tiesiog nerimo ir pamanė, kad lietuviai buk paprasė vokiečių, kad juos nuginkluotų ir ginklus atiduotų jiems, o kuomet vakare pamatė, kad į Landvaravą atvyko 150 kareivių lietuvių ir kiekvienas nešėsi po šautuvu, norjs tas ir tikrai gana juokinga ir keista atrodė. Šautuvai ką-tik buvo naujai pirkti ir laukiant daugia atvykstant kiekvienam įdavė, kad nunešėsi į vietą, o lenkam tas pasirodė įtartinu ir pykiančiu, lyg jiems ant juoko pastatyta, kuomet jie beginkliai, o čia eina su dviem šautuvais.

Lenkus sugrudo į vagonus ankštai ir vargingai, lyg vežamas žąsis į Prusus. Upas buvo nupuolęs ir pas visų liudėsė. Pasijudinus traukiniui eiti, pasigirdo jų tarpe lenkiškosios dainos aidas: „Przepadła nasza rodzina, przedniem i my“ ir dingto iš mūsų akių. Nugabeno juos Varšavon „panowie do Warszawy,“ atiduoti lenkų valdžiai, kadangi jie patys Lenkijon pasprukti negalėjo ir kelias užvertas.

Vakare nuykus Kaišedorysna dar dalį lenkų kariuomenės radome. Stovėjo nudriskę ir beviltčiai. Valgio negavo, ir kas turėjo pinigų, pirkto iš savės. Mes gavome apščiiai duonos, marmeliado ir kitako ir valgėme stotyje iki sočiai. Lenkai tai matydami rodėsi vienas kitam ir gyrė lietuvių vadus, girdi: jie geriau savuosius žiūrė, žiūrėk, jų kareiviai visko iki sočiai turi, o mūsų štabas patsai baliavoja, o mes nieko negauname, kadangi jis visus pinigus sau pasilieka, kas priguli mums. Keikė jie savus vadus ir valdžią. Vienas priešė prie manęs teišėsi, ar negalėtų įstoti į mūsų kariuomenę, nes jis Lenkijon važiuoti nenori, o patsai esantis vilnietis. Aš jam patariau nueiti į Kauną ir ten jį priims, kadangi žygiuotėje priimti negali. Lenkas skundėsi ant savo likimo. Jei butų priimama, iš jų daugiau pusės butų pastojė.

Pernakvojė Kaišedorių stotyje, rytą sėdome į traukinį ant Kauno. Dar ilgą laiką stovint mūsų traukiniui ir esant turgaus dienai Kaišedoryse, pribėgo daug žmonių pažiūrėti naujos kariuomenės, kadangi iki šiol dar nebuvo matę lietuvių ir dar nežinojo, kas mes tokie, manė, kad amerikiečių, ar kitokių, norjs mus puošė rusų kareivio rubai, tik kepurė lietuviška, bet kepurė juos klaidino. Mieste pasklido garsas, kad važiuoja Amerikos kariuomenė, ant ko ir bėgo pažiūrėti. Žiūrėdami pro langą matėme, kaip jų burys didinosi ir visi sustodavė palei vielinę tvorą stebėjosi į mus, rodė ir paskiau, negalėdami arčiau vagonų ateiti, vienas pradėjo ranka mosikuoti, kad ateitume prie jų. Mes su draugu gimnazistu išlipome iš vagono ir ėjome prie kaimiečių, ant kurių veidų matėsi naujas įspudis. Priartinus, vienas mus prakalbino angliškai. Mes angliškai nieko nesupratome ir pradėjome kalbėti lietuviškai. Nudžiugo sodiečiai, kad ir lietuviškai mokame ir pradėjo klausiti, iš kur mokame, o gal busime Amerikos lietuviai, kadangi Amerikos kariuomenėje daug lietuvių tarnavo. Mes nusijuokėme ir pradėjome klausyti, ką jie apie mus mano, kadangi mes esame tikri ir tos pačios Lietuvos lietuviai. Jie su nusistebėjimu klausėsi ir mūsų žodžių suprasti neįstengė ir klausinėjo, kas tokie esame, Amerikos kareiviai, ar Anglijos. Pasisakėme, kad esame tikri Lietuvos ir važiuojame iš Vilniaus Kaunan. Žmonės nusistebėjo ir pradėjo daugiau klausinėti ir pasakoti iš savo įspūdžio. Mat, juos apvilė geltonais pakraščiais kepurės ir mano draugo mėlynas gimnazijos rubas. Pasisakė, kad visi pranešė, kad važiuoja Amerikos, ar Anglijos kariuomenė ir jį, kaip buvusį Amerikoje ir mokantį anglų kalbą įgaliavo su mumis pakalbėti. Bet man darėsi keista. Jei šis pilietis buvo Amerikoje, tai jų kariuomenę matė ir ga-

lėjo pažinti, kad mes rusiškuose, o kiti savuose, gimnazisto bei kitokio, rubuose, negalėjome pakenšti ir amerikiečius, norjs jau ir senai butų matę, bet matyt visgi abejojo ir nenorėjo persitikrinti teisybėje.

Rytą, pasijudinus eiti traukiniui, po kelių valandų pasiekėme Kauną, kur turėjome susiorganizuoti ir eiti ginti šalies.

22. PARVYKSTAME Į KAUNĄ.

1919 m. sausio 7 d. atsitraukė iš Vilniaus pasiekėme Kauną. Kaune siautė vokiečiai ir organizavosi „Sovietų valdžia“ su raudonąja kariuomene. Veikė ir kitos slaptos organizacijos įvairių šakų ir pusių. Išlipę iš traukinio rikiuotėje ėjome prie miesto. Žmonės žiūrėjo ir viens kito klausinėjo: keno tai kariuomenė? Vienam iš mūsų įėjus į krautuvę, krautuvnikė paklausė: iš kur mes atvykome ir kokia kariuomenė? Musiškis pasijuokdamas atsakė, kad Amerikos. Lietuvoje daugiausia upas viešpatavo susilaukti amerikiečių kariuomenės ir jos laukė, kaip demokratiškesnės kariuomenės, o ypač girdėję Vilsono 14 punktų, kurie rodė vilties, kad amerikiečiai su savo galva parems Lietuvos Nepriklausomybę ir bus uolūs jos šalininkai, neeis lenkam teruoti, bet apsiriko, ką paskui pamatė iš Vilsono darbu, kuris pradėjo svajoti apie didžiąją Rusiją ir jos atgaivinimą. Krautuvnikė, gavus juoko atsakymą, patikėjo ir šaukė į savo greta stovinčią draugę, taip pat krautuvnikė, kad tai amerikiečių kariuomenė, bet, kad biskutį į tą nepanaši, kadangi rubai, vienų rusiški, kitų visai kitokie, net mėlyni buvo, katrė vis-gi atrodė labiau panašūs į užsienio kariuomenę, nors rubas ir nekarisškas.

Atėję iki Laisvės Alėjos sustojome viename dideliame raudoname valdiškame name. Ten radome pirmutinius savo draugus. Civilių miestiečių, įvairių žioplų, chuliganų ir šiaip netikusių gaivalų susirinkę palei mūsų namą pradėjo labai žiūrėti, stebėdamis ir patyliai tarp savęs kalbėdamis. Jų žioplai minia vis didinosi ir virto gana žymi. Stovint palei duris mūsų sargybai, svedė iš burio į jį akmenimis. Vienas pataikė į langą, jį išgurindamas, kitas pataikė praeinantią panelę kupron. Supratome minios tikslą ir teko ginklu juos išvaikyti. Išėjus mums su šautuvais ir granatomis visi išlakstė, kaltiesi ršiomis, nekaltiesi palengva. Ant ryto taip-gi rinkosi palei mūsų kareivinę rytai, bet, žinodami vakarykščiai nemandagumą, neleidavome rinkties. Ilgainiui buriai aprimo ir prasidėjo jų slaptas darbas, pakenkti. Tie buriai buvo suprantami. Visokių lėnkelių, ruselių ir žydelių, traukiančių Maskvon; lenkelių Varšavon. Iš žydelių rasdavosi nenorinčių tikėti, kad Lietuva susikurtų ir pataikavo vokiečių okupacijos valdžiai. Lietuviams buvo sunkios dienos iš nieko kurti savo nepriklausomybę ir kariuomenę.

Miestas nedarė puikaus įspūdžio: apleistas ir apskurdėjęs, gyvumo jaučiama mažai. Švaistėsi vien vokiečiai, nerimo miestas. Politikavo, spėjo savo ateitį, kas laimės ir menkai tesvajojo, kad galėtų nuo besiveržiančių Lietuvon rusų apsiginti.

23. LIETUVIŲ KARIUOMENĖS DIENOS KAUNE.

Savatoriai traukė buriais, vieni su ginklais, ištrauktas iš žemės, palėpė, kiti pirke, ar atėmė iš vokiečių, kadangi šautuvų vagystė nuo vokiečių tarpe jaunimo buvo pradėjusi platintis. Vogė gerai pragai pasitaikius, o suirusi vokiečių armija menkai apsižiūrėdavo. Vienas nemažas burys atvyko su keliomis savo tribomis ir regis minimas burys buvo iš žemaičių, arti nuo parubežės. Savanorius užpuldavo kelyje vokiečiai, areštuodavo, atimdavo tuos menkučius ginklus, arba ir civiliai, nusistatė prieš Lietuvos nepriklausomybę, juos užpuldinėdavo ir koliojo. Tekdavo pavojuje vykti ir budėti, kad iš kur neužpultų. Kaune ir kitose vietose savanorių buriai dygo lyg grybai iš po lietaus ir augo į galingus burius, kurie traukdavo į karo lauką, dar neprityrę ir neturėdami praktikos. Išsyk, nors nenoroms, dar padėjo vokiečiai ir mūsų buriai sykiu su jais eidavo. Vokiečiai, kurie dalyvaudavo sykiu su lietuviais, stebėdavo lietuvių drąsą narsumu ir gyry. Jiems nuostabu budavo, kad dar neišmokytas su ginklu ir vos kokią sąvaitę kaip įstojes savanoris, drąsiai eidavo mušyn, kaip senas kareivis, savais rubais, kartais nulrisky, ar nagingėmis apsiauvęs. Juokingas, bet giliau pažvelgus gan garbingas atrodė savanoris. Jo savi darbininko suplyšė rubai, neaprupintas viskuomi, blogi ginklai, atrodė galingas — milžinas dvasioje, nenulstintis karžygis ir rimtas šalies gynėjas. Nors vokiečiai ir kitokie gaivalai iš jo išvaizdos juokdavosi, bet pro juokus jis oarodė savo, kad apie jį pamąstyty rimtai, nes jo blogo rubo galinga ir skaitis dvasia viešpatauja.

Pirmi menkučiai bureliai pradėjo traukti į frontą — kovon. Mieste atsirasdavo kas-kartą laugiant sargybų ir nesupratimų su vokiečiais. Vokiečiai šnairavo ir bandydavo iškirsti „šponus,“ bet vykiti nevyko. Kiekvieną jų žygi prieš

mus pateisdavo, kad tai darbas „spartakų“, norjs tai buvo grynas melas ir tik priedangos skraistė. Lietuviai pradėjo nebėti vokiečių ir konfliktuose nebeužsileisti. Rodydavosi, kad tik reikia vieno šuvio, ir Kaunas gali virsti kruvinuoju lauku. Vokiečiai ir čia darė kliutis. Trukdė augančios nepriklausomos Lietuvos žygius ir bijojo jos stiprėjimo, nors gudriai mokėdavo tą paslėpti ir likti teisus.

Organizavusi prieš Lietuvos nepriklausomybę jiėga bandė lietuvius perviršyti ir juos nuginkluoti. Iš daug slaptų jų susirinkimų pareidavo žinia, kad šią naktį bandys jie mus nuginkluoti. Naktį budriai sekdavome viską, viskas budavo parengta apsigynimui, sargybos sustiprintos vaikščiodavo tamsiomis neapšviestomis gatvėmis. Naktis praeidavo, geriau pasakius, tyliai, nors kokie mažai šešėliai pasitaikydavo, kas žymumo nerodė.

Vieną naktį 23 val. išgirdome mieste šaudymą. Laisvės Alėja lakstė, rėkavo vokiečiai. Sukilome ir skubiai išlėkėme ginkluoti į gatves. Buvo sužeisti nežinia iš kokios patamsės du vokiečių kareiviai, vienas iš jų Mažosios Lietuvos lietuvis. Sužeistus nugabeno į ligoninę, o mums įsakta vaikščioti iki rytui miesto gatvėmis. Po du vaikščiojome tyliai ir atsargiai, bet be baimės.

Nepertoli išgirdome rinksimą. Iš mūsų du kareiviai ir vienas vokiečių nusekė ton pusėn į kalną už namų ir tvartų. Vos tamsoje surado nelaimingąjį. Girtas gulėjo užvirtes už tvoros, kur bliaivam einant slydo kojos ir vos galėjo įlipiti. Žingeidu, kaip jis ten įsikorė. Pas jį rasta įvairių pinigų apie 8000 rub. ir daugybė raktų; kalbėjo keturimiis kalbomis: Lietuviškai, lenkiškai, rusiškai ir vokiškai. Parvedus į mus raštinę, vokiečiai atsėmė, pasisakydami vesių savon komendanturon. Mums buvo aiškus tas jų noras. Duoti nesinorėjo, bet tuokart mums esant silpnutiems pasipriešinimas buvo negalimas ir turėjome atiduoti. Du vokiečių nusivedė jį, bet už kokios valandos, žiurime — tomis pačiomis gatvėmis vėl parsvyruoja jis. Klausiam: išk kur pareini, ar paleido? Girtasis prisi-pažino, kad raktus atėmė su pinigais, o jį paliuosavo. Mums buvo aišku: pinigų, bet ne tvarkos žiurėjimo jiems reikėjo. Širdyje jautėme prieš juos neapykantą ir laukėme vaalndos nusikratymo nuo jų ir patys buti šeiminkais.

Kitą naktį buvo pranešta, kad buvęs koks slaptas bolševikų susirinkimas ir jie nutarę ši-nakt neatbutinai nuginkluoti tautines dalis Kaune, o jei nepasisektų, apleisti Kauną ir persikelti veikimui kiton vieton. Grašė pavojus ir paskutinė smarakesnioji kova Kaune iš tos pusės. Tą naktį sustiprintoji sargyva vaikščiojo po miestą. Vokiečiai savosios nestatė, bet nešė sargybas savas, paprastas.

Tamsiose miesto gatvėse išlėto tyliai vaikščiojome. Su draugu pereidavome Ukmergės plentu, tai Laisvės Alėja, ar kita gatve, bet mūsų porai prisiejo labiau žiūrėti palei kareivines — Laisvės Alėjoje. Iki 24 val. buvo ramu. Gyvumas baigėsi ir skubinosi kiekvienas namon. Pasivėlavęs skubėdamo raginamas sargybininkų greičiau. Stebėjosi į lietuvius ir kiti nenorėjo pripažinti jų už sargybą, bandydavo pasipriešinti. Mieste buvo tamsu. Kitoje svarbiausioje gatvėje vos šviete menka šviesa. Po 24 val. lėkė per miestą prisėdusią girtų pas miesto vežėją. Sargybai sulaukčius ir paklausus, kur taip ilgai buta, vienas iš girtų vyriškių puolė iš vežimo tiesiog į sargybini. Sargybinis uždrožė šautuvu, bet girtasis nežiurėdamas puolė su kumščiomis. Važiavusios moterys traukė girtąjį atgal ir prašė sargybos į tą neatsižvelgti ir neareštuoti, kadangi nežinodami, kad nevalia po 24 val. važinėti, svečiuose perdaug užgais. Girtasis neklaušė moterų ir sargybinio keliu smugių šautuvu plusdamas puolė. Sargybinis jau bandė neklaušantį girtuoklį areštuoti ir vartyties, bet vis trukdė jį moterų prašymas ir verksmas. Kitoje gatvėje tamsoje vaikščiojusieji sargybiniai, nematydami aiškiai, kas ten tamsoje darosi ir išgirdę triukšmą bėga ten linku. Vienam per žioplumą, kvailumą, ar neatsargumą iššovus, kiti tą išgirdę taip-pat atsiliepia uviais, manydami, kad kas blogo ištiko, kadangi tokio laukė, tai pasigirdo nemažai šuvio aidu. Iš kareivinių taipgi bėgo ten linku, ir radę tokią sceną kiekvienas nusišpiovęs grįžo savo pareigas nešti. Išsyk kareivio pareigosna neįgudęs ir minkštaširdis lietuvis savanoris moterų verksmą matydams ir pasigailėjęs girtąjį paleido, primindamas, jog jei antrąjį kartą tokiame stovyje patiks, dovanota nebus. Vežėjas skubėjo ir viso arklį. Tuojau pasimatė burys vokiečių su vadu priešakyje. Pasigirdo kamandą, ir triukšmo vietoje, kur dar neišsiskirstė lietuviai — sargybiniai, juokavo iš šio vaizdo, pradėjo retinti gretas. Paskui, nematydami blogo, sustojo ir vadas priešė prie mus aiškiai ir gražiai nedarkyta rusų kalba, lyg tikras rusas, neikiek nevokiečiuodamas paklausė mūsų, kas ištiko. Papasakojus įvykį grįžo, o mes likome toliau nešti pareigas. Ukmergės plento tamsoje vėl išgirdome viename name rinksimą ir triukšmą. Įėjus į vidų pasirodė, kad pa-ejęs iš kur girtas vyras pradėjo lupči savo moterį, kuri kėlė skandalą daugia, negu vyras

Naujas Gyvenimas

A. A. TULYS

(Pabaiga).

KUNIGAS.

Aš tave dabar supratau. Tat ir pasakysiu, kas mindo savo sąžinę: Kunigai mindo savo sąžinę.

ANAPOLIS.

Šventa tiesa.

KUNIGAS.

Trisdešimts metų su jais gyvenau, Jų gyvenimą pažinau, kai patį save. Pagaliau ranka numojau tą nelabą Ir jų praeiktas tapau.

Dabar esu tik vienas.

ANAPOLIS.

Tai tamsta mūsų draugas taipogi! Septyni metai, kai aš pamačiau juodųjų melą ir žalingumą.

Kunigus mes vadiname juodaisiais, O jų pakalikus — lokiais ir vilkais.

KUNIGAS.

Sveikimu jus, jauni minties galiunai! Ir aš juos vadinu juodaisiais.

ANAPOLIS.

Tai jau mes trys žmonės kelyje— Kelyje į Gyvenimą Naują.

VAJOLA.

Mes jau trys, trys, trys!

KUNIGAS. (Susimąstęs.)

Tai aš nebevienas?

ANAPOLIS.

Mes trys.

VAJOLA.

Mes trys, trys, trys!

KUNIGAS.

Tebuna palaimintas mūsų kraštas! Šia, vaikeliai, aš nusiplėšiu savo kunigo rubus Ir metu į vandenį.

Tepaskęsta jie su mano nuodėmėmis.

(Kunigas nusiplėšia nuo savės sąjoną ir kalnierių ir sumeta į vandenį, paskui stovi rankas nuleidęs.)

ANAPOLIS.

(Priėina ir suspaudžia kunigo ranką.)

Sveikas! Tamsta brangus mūsų draugas. Busi geras mūsų patarėjas.

Nes gyvenimą daugiau tyręs esi.

KUNIGAS.

Taip. Nors balta mano galvą Ir jiegos beveik išsisėmė, Bet niršdamas ant savo praecities

Aš da galėsiu veikti—

Aš galėsiu jum gelbėti,

Bet jus bukite vadovai;

Jus jauni ir turite naujesnę pasaulžvalgą.

ANAPOLIS.

Po viskam aš laimingas!

Buvo sapnai, bus ir darbai.

Vajola, Kunige, žiūrėkite, žiūrėkite!

Tai ten aš matau Gyvenimą Naują.

Toks jis gražus, toks malonus.

(Paima Vajolos rankas.)

Koks aš laimingas, koks aš laimingas.

Tatai užrėkime vis trys:

„Šalin, juodieji su visu nelabu!

Valio Gyvenimas Naujas!”

VISI TRYŠ.

Šalin juodieji su visu nelabu!

Valio Gyvenimas Naujas!

(Anapolis greitai ima linkti ir atsėda ant pievos.)

VAJOLA.

Kas darosi, Anapoli? Jis miršta!

(Susimaišo.)

KUNIGAS.

(Prisigužęs prie Anapolio.)

Jam širdies liga, per daug jis susijudino.

VAJOLA.

Anapoli, tu miršti? Dieve! nieko nebesako.

KUNIGAS.

Jau jis mirė.

VAJOLA.

Koksai keistas mūsų gyvenimas.

Kaip turime mes jį suprast?

KUNIGAS.

Niekada mes jo nesuprasime.

(Vajola įsikniaupia į mirusį Anapolį, Kunigas nusisuka į vandenį ir susimąsto.)

DANGA NUSILEIDŽIA.

9, VIII, 1921.

lupo. Mums įėjus, ji skundėsi, kad vyras parėjęs iš kokių susirinkimų, ir kaž-kur įsirušęs, prisigėrė ir dabar nori ją užmušti, kad jis esantis bolševikas, o vyras šaukė ant bobos, kad ji bolševikė ir įsimylėjusi į vieną bolševiką pradėjo su juo paleistuvauti ir nori jį nužudyti. (Bus daugiau).

Voroneckio Alytaus apskr. Nor- kunų pal. 300 margų ir iš Kir- meliškes dvaro apie 220 margų, isskyru mišką.

II. Klausimo galutiną iš- sprendimą apie paėmimą Val- stybės nuosavybėn kariams žė- mē aprupinti atidėta:

1. Felicijono Rosachackio ipė- dinių Panevėžio apskr., kad ap- skričio įgaliotinis surinktų ži- nias, iš kur tinkamiausia nusa- vinti žemē.

2. Vlodo Molackio Utenos ap- skr., ligi surinkiant žinias apie veselavkos palivarką.

3. Grovo Ploterio papėdinin- kų Trakų apskr., kad sužinotus, iš ko imama žemē, ar iš Marijo- no Ploterio, ar iš Ploterio papė- dininkų.

4. Aleksandro Dmuchovskio lig susirinkiant žinias, kurioje vietoje iš Obelytes — Pesekų pal. tinklingiau būtų paimti.

III. žemės einant įstatymu. Kariškiams žemē aprupinti ne- imti.

1. Trakų apskr. iš Gabrio So- kolausko, nes atskaičius miškų ir vandenių plotą nėra normos imti.

2. Danieliaus Venclavavičiaus iš Burbiškių dvaro Utenos apskr. neimti, atsižvelgiant į veislinių gyvulių ūkį.

3. Telsių apskr. iš Liudo Šiu- kstos papėdininkų neimti, kada- gi su miškais yra nusavinta pie- vų ir kitokios žemės.

4. Klementinos Mackevičienės Utenos apskr. prašymą gra- žinti paimtą kartu su nusavintų Sintautų palivarku sklypą žemės vadin. "Vygodka" nutarta atidė- ti ligi apskrities įgaliotimų su- teikti žinias.

5. Stanislovo Kognovickio įgali- otinio prašymą palikti savinin- ko nuosavybėje maluną su dar- žu ir triobomis, esančius paim- tame kariams žemē aprupinti Stasynės palivarko, nutarta pa- tenkinti.

Žemės Lietuvoje užteks vi- siems kas tik norės ją dirbti. Viena Tyškevičių šeimyna Lie- tuvoje turi apie 112 dvarų, ku- rių didžiūma valstybės jau nu- savinta. K. N. N.

SVEIKATOS SKYRIUS

RAŠO DR. F. S. ZURWELL.

GERKLĖS SKAUDĖJIMAS.

Nėra reikalo minėti įrijimo žuvies kaulo ar bent chemiškų ruskėlių įgėrimo, kas drasko, de- gina gerklę. Tą visi žino.

Dažniausia gerklę skauda nuo bakterijų užsikrėtimo.

Burna — bakterijų sandėlis. Tokios bakterijos, kaip tai pneumococcus (paprasciausia priezastis skaudėjimo gerklės, tonsilitis, quinsy, coryza, endo- carditis ir kartais appendicitis ir peritonitis), streptococcus (šios rusies bakterijos gal but iš ligotų karvių pieno), Stophy- lococci, micrococci, diplococci ir tik cocci.

Kam nepatinka toki žertai, kaip skaudėjimas gerklės, turi saugotis, šalintis nuo tų, kurie turi skaudamą gerklę. Sveiki privalo nedasileisti su skaudan- čiomis gerklėmis per penkias pė- das artumo. Kuomet matote ką nors apsiriusį kaklą su koku margu, dryžu skarmalu, tai aiš- ku, -jog reikia saugotis, nedasi- leisti artin per penkias pėdas. Dasileidus arčiau, kaip penkias pėdas sergantis, šnekėdamas, kosėdamas bei juokdamas už- krės liga ir sveikus. Kurie turi skaudamą gerklę ir drįsta lan- džioti viešose vietose, jie veli- ja blogo visjems. Žinokite, kad Kazio skaudoma gerklė gali Pet- rui išvystyti pleurisy bei pneu- monia ar Povilui appendicitis ir sinusitis. Žodžiu, skaudamoji gerklė daugiau reiškia, negu daugelis mano.

Užvis blogiau, kad daugelis komercijinio tipo mechaniškai nulipdyti daktarai panašias li- gas gydo baikomis. Vietoje prisipažinti pacientui savo neži- nojimo ir rekomenduoti kom- pententišką gydytoją, — krečia šposus. Girdi, tai tik paprastas šaltis. Mat, taip visi pripratę visas bėdas versti ant šalčio, tai, atsprasant, ir daktaras taip sa- ko.

Turint skaudamą gerklę ge- riausia pagelba, tai sumaišytas lygią dalį tincture of iodine ir glicerinos, kuria reikia ištepti tonsilį ir kiek galima pasiekt gerklės sienas. Tepant reikia šaukštu prispausti liežuvį žė- myn ir su iodinu - glicerinu iš- tepkite minėtas dalis. Kad pasiekti pageidaujamas dalis rei- kia turėti dratas ar šipulys, ant kurio reikia apvinioti vatos struogelė ir įmirkius iodine-gly- cerine ištepkite, kaip minėjau. Bet dar geriau, tai ištepti gana stiprum silver nitrate. Tačiau su pastaruju reikia tik atsargi- ems. Su iodine-glycerine gali bent kas ištepti tonsilį ir gerklę, bet su silver nitrate, tik gydyto- jas gali tą atlikti.

Dar neviskas. Burna reikia išmazgoti su boric acid šiltame vandenyje, kas valanda išskalan- ti. Šalti kompresai kas valan- da ar pusvalandis atmainant pri- dėti prie gerklės. Toliau reikia gulėti lovoje ir karšta garsty- čių (mustarda) kojoms maudy- nē daug gelbsti. Blogiausia tiems, kurie susirgę vis dar lan- dzioja, skursta, pavargsta ir niekokios pagelbos negarydant- laukia, kada pereis miglotų dak- tarų pagimdytas "peršalimas."

Turint skaudamą gerklę reikia eiti prie gerklės specialisto. Jei nežinote, kur specialistas gyve- na, bandykite physician (pa- prasto gydytojo), o jis juk tam ir laiko ofisą del informacijų. Physician jums pasakys, kur ausių, akių, gerklės, nosies bur- nos (stomatologas - dentistas), odos (dermitologas), lytiškų li- gų (genetologas) etc., etc. spe- cialistai turi ofisus.

TEKĖJIMAS IS AUSIŲ. Kiekybė ir budas išsisunkimo iš ausių nėra vienodas. Juo pa- cientas jaunesnis, tuo daugiau išsisunkia materijos. Kroniškuose "keisuose" išsi- sunkusioje materijoje randasi kelių rusių ligos gimdančių bak- terijų. Paprastus pulius gami- nančios bakterijos visuomet randasi išsisunkusioje materio- je. Daug atsitikimų pas vaikus priezastis vidurinės ausies ligos

Kartais tik keli lašai materijos išsisunkia iš vidurinės ausies, kas dien ir išdžiusta ausies duobelėje, ką lengvai galima pas- kaityti už ausių vašką. Dauge- ... nepatyrusių gydytojų tokia- me atsitikime jokios pagelbos nesuteikia, nes iš nežinojimo pa- laiko už mažmožį. O tų "mažmo- žių" eibės pas abelonus paprastus gydytojus, kurie dažnai priveda ligonius prie graboriaus telefo- no, nes ligoniai atsiduoda "dak- taro" visogalinčiai valiai. O kur spėjimai ir nenusisekusių spėj-imų klaidos!

Skystas r prastai kvepiantis ausių tekėjimas paeina nuo gen- dančio kaulo, kas gali sugadinti girdėjimą.

Laiškai Lietuvon

Kam rašyti laiškus Lietuvon ant prasto popie- ro, kadangi "Sandaros" Administracijoje galima gauti puikių laiškas popierių su gražiomis kviet- komis ir puikiaisomiais eilėmis, kurias dabar at- spausdinome. Kaip va:

LINKIU JUMI LAISVOS LIETUVOS; I TE TYNĖ; MUSŲ VILNIUS; PASVEIKINIMAS (Lietuva Tėvynė Musų); ATMINIMAS LIETU- VOS; SKUBĖKI LAISKELI; PAS GIMINES; PAS TĖVUS; PAS BROLI.

Visi laišukai su naujausiomis eilėmis parsiduo- da po 5c., 12 už 50c. Daug imant duodame nuošimtį. "SANDARA,"

327 E Street, So. Boston, Mass.

VISUOMENEI SVARBU!

Visi reikalaukite "VANAGO" No. 12, kuriame rasite iš korto dokumentus, aiškiai parodančius, kur J. S. Vasi- liauskas padėjo Susivienijimo L. R. K. A. 40,000 dolerių.

O kituose "VANAGO" N. N. rasite dar žingeidesnių dalykų!

"VANAGO" kaina 2 dol. metams, 1 dol. pusei metų ir 15c. N. Reikia užsimokėti iškalno. Gausi "VANAGA" po du kartu į mėnesį. Rašyk: "VANAGAS,"

R. F. D. 24, Box 109, So. Akron, Ohio.

buna tuberkulosis - džiova. Y- pač pradžioje tekėjimo bacillus tuberkulosis apsireiskia, bet/vė- liau, vientik streptococcus pyo- genus bakterijos išseina su ma- terija, o bacellus tuberculosis pasiliepa užsikrėtusiuose kau- luose bei glėvėje.

FUNGI bakterijos bujoja ant išsisunkusios materijos, iš ko atsiranda nepakėniamas kvap- pas. Suprantama, nemažai išsi- sunkia tokios pat materijos per eustachian trubeles į nosį ir ger- klę. Kartais tekėjimas iš vidur- rinės ausies išseina į gerklę ir kudikiai viską sykiu nuryja. Nuolatos nurijant tokią ligų gimdytoją, t. y., išsisunkusią materiją, reikia tikėtis sekančių pasekmių: 1) pageltusią veido spalvą, 2) abelną silpnumą, 3) galvos gėlimą, 4) prastą apetitą, 5) kaip-kada vempt verčia ir 6) diarrhoea (vidurių suirimas).

Iš tekančių vaikų ausių, mate- te, gresia pavojus. Kai-kuriuo- se atsitikimuose teka iš ausių, kuomet sveikata nusilpnėjus ir susilaiko tekėje, kuomet sveika- ta gerame stovyje. Kituose at- sitikimuose pacientas jaučias gerai per kelis metus, kuomet teka iš ausių be pertraukos. Bet, galop, tekėjimas sumažėja be visiškai susilaiko iš-ko sekanti blogumai atsiranda: 1) mastoi- ditis, 2) smegenų votjis, 3) me- ningitis ir 4) septic sinus trombozsis. Atsidurus tokiame padėjime ir gabiausias chirur- gas ne visuomet gali atpirkti nuo mirties. Todėl, matant ku- dikio tekančias ausis reikia pa- sirinkti vieną iš dviejų: Ar kreiptis prie gydytojo, kol nevė- lu, ar prie graboriaus, kuomet per vėlu.

Abelnai, mažas išsisunkimas iš ausių gali but pavojingesnis, negu nepakėniamas plauki- mas, nes mažą visuomet palaiko per nieką.

Kartais tik keli lašai materijos išsisunkia iš vidurinės ausies, kas dien ir išdžiusta ausies duobelėje, ką lengvai galima pas- kaityti už ausių vašką. Dauge- ... nepatyrusių gydytojų tokia- me atsitikime jokios pagelbos nesuteikia, nes iš nežinojimo pa- laiko už mažmožį. O tų "mažmo- žių" eibės pas abelonus paprastus gydytojus, kurie dažnai priveda ligonius prie graboriaus telefo- no, nes ligoniai atsiduoda "dak- taro" visogalinčiai valiai. O kur spėjimai ir nenusisekusių spėj-imų klaidos!

Skystas r prastai kvepiantis ausių tekėjimas paeina nuo gen- dančio kaulo, kas gali sugadinti girdėjimą.

NOTARAS

(Rejentas) JONAS D. SEKYS, 101 Oak St., Lawrence, Mass.

Koki tik legališki popieriai ar dokumentai reikia padaryti ar užtvirtinti, tai čia tas viskas d- roma su geriausiu rupeingumu ir už prieinamą kainą, kaip tai: visoki liudymai, davirnasy- tys, pirkimo bylos, vekseliai, pasai ir t. t.

Pamėginkite naujo Ruffles

Su užregistruotu vaishėfanliku Sov. Valst. Patentu Biuru. Naujame mėlyname pakelyje. Visos tvirtos, gemalus užmušan- čios ypalybės šiam vaiste idėtos, su priemaisha priimniai švelnaus kvėpalo.

Ruffles yra saoi paveikiantis pleiskanu pašalintojas — begaliniai puikus plauku sutaisytojas, kuris patiks kad ir gacniau- siai ypatai.

Butinal reikalau- kite šitokio pakelo. Žinrekite, kad butų INKARO vais- baženklis.

5 DAIKTAI UŽ \$9.98.

Didelė proga per 30 dienų. 1) Kišeninis laikrodėlis vidutinio di- dumo padarytas tvirtai, laiko laika gerai, nikelio viršeliai. Geriausias del darbo žmonių. 2) Paaukuotas lenčiu- gėlis. 3) revolveris ant 6 šuvių, 22-32 kolibro gražiai padarytas, mažo didžio. 4) Pirmos klesos kišeni- nis peiliukas, padarytas iš ge- riausio plieno, gražiai numar- gintas. 5) Armonika, partraukta iš Vokietijos su geriausiais bal- sais. Visi šitie daiktai yra gvarantuoti, kainuojanti apie \$18.00. Per 30 dienų mes par- duodame už \$9.98. Nelauk, kol bus pervėlu, bet iškirpk šitą ap- garsinimą ir pasiūsk su vienu doleriu, o likusius užmokėsite, kaip gausite daiktus.

PASARGA: Jeigu nebusite užganėdinti, gausite pinigus at- gal. Iš Meksikos ar Kanados siųskite \$9.98 su orderiu.

CONTINENTAL SALES CO., Dept. 230, CHICAGO, ILL. 2219 W. Walton St.,

LAIVAKORTES ATPIGO!

Laivakortės į Piliavą pas Karaliaučių \$110.00 I Hamburgą \$100.00; o į Liepoją \$120.00. Keturi laivai išplaukia kas savaitė. War tax \$5.00. Bagažai eina sykiu dovana! Pasai \$10.00. Pinigai siunčiami per bankas ir telegramu žemiausiu kursu. Keleiviai pasitinkami ant dypų, aprūpinami jų багаžai ir ap- mokėjimas "Income Tax", gera nakvynė ir palydėjimas ant laivų. Rašdami pridėkite 2 centų stampą. P. MIKOLAINIO AGENTURA, 53 Hudson Avenue, Brooklyn, New York.

ATLAS CLOTHING CORPORATION

Didžiausia ir garsiausia išdirbystė visokios rusies ru- bų Naujoje Anglijoje. Musų išdirbimas yra kuogeriausias ir prekės visiems prieinamos. Norėdami siutų, spring - o- verkotų, arba reinkotų, kreipkitės pas mus, o busite už- ganėdinti. Musų ofisai ir dirbtuvė yra ant 343 BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS. (2-ros ir 3-čios lubos).

Pasiskubinkite!

Senai laukiamos 5-kių metų "KANKLĖS" jau gata- vos visos vienoje knygoje 6x9 formato su gražiais audek- lo aparais \$5.00; su popiero aparais \$4.00. Mažas skait- lius likos atspausdinta ir labai sparčiai parsiduoda. Tad norintieji gauti tą puikų muzikalį veikalą pasiskubinkite. Siųskite pinigų sekančiu antrašu:

"SANDARA," 327 E Street, So. Boston, Mass.

Advertisement for Perfection Oil Heaters. Includes text: "Klausk Prekėjo apie \$5,000.00 Perfection Oil Heaterio Kontestą." "Salta Kambarį Padaryk Šiltu" "Perfection Oil Heater išvis visą ru- deninį šaltį iš kambarių. Toks paran- kus pripildyti, pernešti ir gerai iš- čystyti. Reikalingas visur." "Dega aštuonias valandas su vienu galionu geros, čystos Socony kerosi- nos. Pirk Perfection Heater šiandie ir naudok per rudėnį, žiemą ir pava- sarij."

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Eu- ropiškų ir visokių Lietuviškų šaknų. Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėji- mo strėnų, kraujo valinui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir vi- sokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptųjų ligų ir ge- riausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, suėdysite pinigų ir sveikata. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarhausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai uždyką. H. CABITT, 100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

F. KLEIN L. HOFFMAN Lietuviška Krautuvė BUFFALO FURNITURE STORE Furniture Repaired and Postering 579 Grand Ave., Tel. Lib. 8315 Home address: 23 Chadem St. NEW HAVEN, CONN.

Dr. Ignotas Stankus 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. Lietuvis Daktaras ir Chirurgas. Valandos: Nuo 9 iki 11 A. M. " 1 " 3 P. M. " 7 " 8 P. M. Nedeliomis " 10 " 3 P. M.

DR. J. C. LANOZIUS - SEYMOUR LIETUVIS Gydytojas ir Chirurgas 506 Broadway, S. Boston, Mass

DR. JOHN MacDONNELL, M. D. Galima susikalbėti ir lietuviškai Ofiso valandos: Rytais iki 9 val. Po pietų 1 iki 8 Vakaraš 6 iki 9. 536 Broadway, So. Boston.

Dr. Paul J. Jakmauh (Jakimavičius) Priėmimo valandos: nuo 2 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 6 val. vakare. 509 Broadway, Kampas G St., So. Boston, Mass. Telephone South Boston 502

Dr. Tessmer DENTISTAS 306 Main St., Worcester, Mass. viršui "Iver Johnson" kautuvės Patyres dentistas, priema- mos kainos. Adara subatoms po pietų. Nedeliomis pagal sutartį. Telephonas Park 3310. Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius. H. S. Stone O.D. Akiu Specialistas. 399a Broadway, Tarpe E ir F gatvių, South Boston.

Vietos žinios.

SANDARIEČIAI VEIKIA.

Apie visų kolonijų sandariečių veikimą "Sandaroje" plačiai aprašoma, bet apie vietos Sandaros 7-tos kp. veikimą ne žodžio. Kitų kolonijų lietuviai gali pamatyti, kad Bostono sandariečiai miega. Taigi aš čia noriu tarti kelis žodžius apie vietos sandariečių gyvavimą.

Šiame žiemose sezono vietinė A. L. T. Sandaros 7 kp. labai daug ko naudingo suteiks vietos lietuviams. Štai, užperėta sąvaitė savo kambaryje, 327 E St. atidarė mokyklą lietuvių kalbos, gramatikos ir aritmetikos; mokytojausia "Sandara" red. V. J. Šliakys. Mokykla buna kas nedėdienis nuo 10 iki 12 val. dieną. Čia yra gera proga bostoniečiams pramokti lietuvių rašliavos. Taipgi atidarė ir šokių mokyklą, kuri buna kas seredos vakara, — čia yra proga jaunimui, kurie pageidauja pramokti šokti.

Priegtam reikia pastebėti, kad paskutiniuos laikais prie 7 kp. prisirašė keturios veikliausios So. Bostono mergaitės, kurios gerai darbuojasi kuopos reikaluose. Šiame žiemose sezono 7 kp. rengiasi perstatyti visą eilę sceniškų veikalų. Čia vėl bus proga bostoniečiams turėti keletą linksmy vakarių. Pirmas sceniškas perstatymas turbut bus "Avinėlis Nekaltasis," nes šio veikalo rolės jau išdalytos. Žodžiu sakant, tarpe Bostono sandariečių matyti labai didelis judėjimas ir galima laukti daug parengimų šį sezoną.

Rep.

J. MITRIKEVIČIUS SUGRĮŽO IŠ LIETUVOS.

Gerb. J. Mitrikevičius, A. L. T. Sandaros 9 kp. narys ir žymus veikėjas tarpe Cambridge'aus lietuvių pereitą subatą sugrįžo iš Lietuvos. Gerb. Mitrikevičius atlinkė pirmiausiai savo organo redakciją ir pranešė daug svarbių žinių. Iš jo pasakojimų pasirodo, kad Lietuvoje kai-kuriose vietose siaučia klerikalizmas ir varžo laisvesnius žmones. Lietuvos jaunimas yra gerame upe, kas parodo, kad ateityje dabar esanti kokie negerumai bus pataisyti ir galima laukti, kad Lietuvos vidurinė padėtis parengs.

Tikimės, kad gerb. mūsų organizacijos narys vėl daug pasidarbūs Sandaros labui.

NEVYKSTA.

Spalio 8 d., t. y., pereitos subatos vakare, vietinės lietuvių kat. parapijos buvo atidarymas naujos svetainės prie Seventh St. Paminėjimui svetainės atidarymo buvo surengti šokiai, į kuriuos atislinkė vos pustuzinis vyčių ir tie patys nupuolusioje dvasioje. Beveik visos vytės tą vakarą buvo nuėjusios į šokius Lietuvių salėn.

Taigi čia ir kyla klausimas, kodel mūsų parapijonams taip nevyksta? Kodelgi vytės paliko vyčius ir nuėjo į kitus šokius? Gal tuomi parodo kerštą už tai, kad buvęs vyčių seimas atskyrė vytės nuo vyčių? Visgi ir nesiseka tiems mūsų parapijonams.

Rep.

VIEŠAS VAKARAS L. U. KLIUBO.

Ivyks seredos vakare, Spalio (October) 19 d., 7:30 v. vak., Lietuvių svetainėje.

Šiuomi kviečiami visi piliečiai, nes bus plačiai aiškinama kaslink balsavimo. Kalbės gerb. Bagočius ir kiti. Vakaro vedėjas bus gerb. Jakimavičius. Taigi meldžiame visus piliečius be-
tumo.

Rašt. A. Latvinskas.

VAKARINĖ MOKYKLA.

Nuo spalio 3 d. atsidarė vakarinė mokykla ateiviams. Lietuviai, norinti mokytis, privalo kreiptis į Bigelow School, kampas Fourth ir E gatvių, So. Boston. Norinti užsirašyti tegul eina panedėlio ar četvergo vakarais 7:30 valandą.

PADETIS LIETUVOJE.

(Seka nuo 1 pusl.).
Lietuvai, kol-kas nieko gero nepadarė. Gal, žinoma, yra keletas asmenų, kurie ištikrųjų trokšta Lietuvai gero ir sąžiningai dirba jos naudai. Bet jų taip nedaug.

Kalbant apie baltgudžių padėti Lietuvoje ir jų reikšmę Lietuvos Nepriklausomybės darbe, galima pasakyti kiek kitaip, negu apie lenkus ir žydus. Lenkai, kaip jau minėjau, seka Varšavos politiką, gi žydai, kaip paprastai visose pasaulio šalyse — šmukulio politiką. O visai kas kita baltgudžiai. Šiandien, kuomet baltgudžių tautos vadai siekia prie visiškos jų tautos nepriklausomybės, vienok dabartinis jų padėjimas yra ypatingai sunkus: iš vienos pusės juos laiko prisilėgę lenkai, o iš kitos bolševikai. Ir vieni ir kiti yra priešingi bet kokiam gudų tautiniam suverenitetui. Tokioms aplinkybėms esant, jie priversti įjieskoti prieglaudos įvairių valstybių kampuose, kur gal, nelegaliai dirba tautos darba. Lietuvos Valstybėje baltgudžiai naudojami tautine autonomija. Vienok tikras baltgudžių siekis iki šio laiko mums aiškiai nežinomas. Galima spėti, kad turint baltgudžiams savo valstybę — jie vistiek turėtų su Lietuva daug ginčų, o ypač dėlei mūsų sostinės Vilniaus... Toks jų samprotavimas jau kartą buvo viešai pareikštas 1917 m. rusų revoliucijai kilus. Baltgudžiai savo susivaižavimuose reikalavo sau suverenų teisių Vilniaus mieste. Dabar jie tos minties aikštėn nekeičia.

Toks maž-daug, bendrai imant, dabartinis Lietuvos padėjimas, sąryšyje su tautų mažumomis viduje. Vieni jų, t. y., bolševikai, atvirai veikia, kaip priešai. Su jais kova nėra taip sunki, než žinai, žmogus, su kuo turi dalyką. O visai kas kita su lenkais. Jie tai mūsų dvasios ir kultūros priešai; jie taikinas prie mūsų psichologijos, stengiasi įsisprausti į įvairias valstybines įstaigas, išgirsti ir gerai pasiklausyti, ką kalba mūsų aukščiausi valdininkai. Tokiu pat būdu jie skverbiasi į Krašto Apsaugos M-jos įstaigas ir iš ten teikia judosiškas žinias lenkams. Nemažai jų yra pabėgę su Valstybės pinigais Lenkijon.

Štai kame gludi visas Lietuvos kurybos darbo sunkumas. Šis mano straipsnėlis yra skubotas ir gal visai mažai apdirbtas. Todel labai atsiprašau už kalbos ir stiliaus trukumaus, ko iš mūsų labai daug yra reikalaujama Lietuvoje.

Tuo tarpu viso gero Jums, idėjos draugai, sekanti sykį parasyti daugiau ir plačiau. Čia paliesta daugiausiai politikos dalykų, o sekanti sykį paliesiu kultūros ir kitas gyvenimo sąkas.

KL. PRIELGAUSKIS.

Kaunas, 1921 m.,
Rugsėjo 22 dieną.

MUSŲ SKOLA LIETUVAI.

(Tasa ant 5 pusl.).
ti, tik mažmožis; nors ir tas mažmožis sudaro bent apie 100 milijonų rublių. Daug svarbesnė ir sunkesnė skola, tai mes patys. Mes buvome Lietuvos dalis, jos vaikai, paveldėję iš savo prabočių visus tuos kumė ir dvasios turtus, kurie buvo krauti per kelis tukstančius metų. Musų sveiki stiprūs ir dailūs kumai, mūsų lietuviškas kraujas, mūsų kalba, mūsų dvasios tur-

tai ir gabumai, mūsų talentai — visa tai buvo Lietuvos nuosavybė, prigulėjo Lietuvai ir visa tai mes iš jos atėmėm, išsivežėm. Ar tuos turtus galima apvertinti pinigais? Ne, jie brangesni už auksą, skaisčiau už deimantą. Amerikoje žmogaus vertė priimta yra nustatyti doleriais. Bet nėra pasulyje kvailesnio prasiimanymo, kaip pastangą apkaunuoti pinigais žmogaus sielos ir kuno turtus. Moralės skolos, tik moralium keliu ir atlyginti tegalima. Kad sukurus didžiąją Amerikos tautą, lietuvių tauta davė arti milijono savo geriausių vaikų. Vienus tik paskolino laikinai (tuos, kurie grįžė į Lietuvą), kitus-gi visai pavedė Amerikai, bet — su sąlyga, kad tie jos vaikai nepamirštų savo motinos ir reikale ateiti jai į pagalbą. Ko verti yra riksmatai tų pigių Amerikos šoviniščių patriotų, kurie prisisyprę reikalauja iš atėvių visiško užmiršimo savo pirmosios tėvynės, savo kalbos, budo, papročių, kurie šaukia už 100% amerikozmą. Ar gi čia nereikalaujama išsigimimo? Ir kokia bus nauda Amerikai iš išsigimėlių? Ir ar gi nešviečia Amerikai daug skaistesnis idealas — paveldėjimo visų gražių dvasios ypatybių, kurias čia atsinešė įvairios tautos, kad iš jų sukurus naują didžiąją tautą? Ar gi tat nėra šventa Amerikos priedermė padėti gimtinėms žemėms atsiekti tai, ko jie, ateiviai, senai trokšta ir veltui įjieskojo ir ko surasti atėjo sau čia ir savo tėvams tenai, pirmojoje tėvynėje? Ir ar nėra tame ypatingas, didžiausias ir istoriškas Amerikos pašaukimas? Ar ne tasai pašaukimas puošia skaisčia aureole Kolumbijos galvą? Ar ne tąją liepsna žėri Laisvės Stovyla? Gerai darėme, kad pildėme priedermę šiai šaliai, remdami Dėgę Samą jo kovoje, dar neseniai užbaigtoje. Bet neužmirškime išpildyti lygiai svarbią savo priedermę — paremti savo tėvų žemę jos kovoje už laisvę. Visi pirkime laisvės bonus. L. P.

Pranešimas Visuomenei.
Mes, Atlaso Rubų Bendrovės Valdyba, matydami ir turėdami faktus, kad mūsų Vice-Pirmininkas ir Direktorius, D. Klinga, nedirba jam paskirtą darbą, bet mėgina ardyti šią Bendrovę, organizuodamas jai panašiu vardu kitą, kurioje jis vienas galėtų viešpatauti, ir tuom pačiu kartu vartoja mūsų vardą. Šiuomi pranešame visuomenei, kad nuo 25-tos Rugsėjo (September), jis tampa prašalintas iš Valdybos ir nėra mūsų atstovas nuo tos dienos.

Toliau persergstim visuomenei, kad jis vadina tą Bendrovę Atlas Corporation, o mūsų Bendrovė vadinasi Atlas Clothing Corporation; tai-gi, jei kas pardavinėja jumi šėrus po 100 dolerių ir jei tie rašosi tik Atlas Corporation, o ne Atlas Clothing Corporation, kuriuos šėrai parsiduoda tik porąm po 65 dolerius pora, tai jumi apgauna, ir mes nebusime jokioje atsakomybėje už juos, jei kas juos pirsks nuo D. Klingos ar jo draugų.

Taipogi Atlas Rubų Bendrovė nebus atsakomybėje, jei kas duos orderius arba pinigus minėtam D. Klingai. Taigi, gerbiama visuomene, sergėkitės nuo apgavikų ir remkite originališką Atlaso Rubų Bendrovę, kuri turi namą savo Forest City, Pann, ir ne už ilgą atidaro skyrių Wilkes Barre, Penn. ir turi atstovą Lietuvoje, kuris vykdiina tenai dirbtuve. (41).

ATLASO RUBŲ
BENDROVĖS VALDYBA.
Authorized by Atlas Clothing Corporation Board of Directors
September 25, 1921.
F. J. ŽURIS,
Secretary.

Gerai Pirkimai S. Bostone

3 šeiminų medinis namas, 10 kambarių. Rėndų atneša \$28.00 į mėnesį. Kaina labai pigi. Įnešti reikia tik \$500.00.

3 šeiminų namas, 3-4-4 kambariai. Rėndų atneša \$396 į metus. Kaina pigi ir įnešimas visai lengvas.

ROXBURYJE.

Du muriniai namai ir du dideli štorai, 6 kambariai kiekvienai šeimynai. Visi naujos mados įtaisymai. Rėndų atneša suvirš \$2,000 į metus. Lengvos išlygos. Del platesnių žinių atisaukite pas:

A. J. KUPSTIS,
332 Broadway, S. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 2305.

Taipgi turime del pardavimo visokių biznių: bučernių, grocerinių, pekarnių ir t. t.

Pirkite anglis per mūsų agentūrą pakol pigios!

A. J. KUPSTIS.

SANDARIEČIAI PLATINKITE SAVO ORGANĄ "SANDARĄ" IR UŽRAŠYKITE SAVO GIMINĖMS LIETUVON.

Skausmus ir gėlimus nutildo

PAIN-EXPELLER

Valisbaženklis užreg. S. V. Pat. Ofis.

DRAUGAS REIKALE

DYKAI! VISIEMS DYKAI! DYKAI!
Mes siūsim visiems kišeninį laikrodėlį dykai, kuris padarytas tvirtiausio mechanizmo. Gvarantuotas laikyt gerą laiką. Viršeliai nikelio, vidutini didumo, labai geras del darbininkų žmonių. Visi gaus tą laikrodėlį dykai, kurie prišius užsakymą del muzikališko laikrodžio į 30 dienų, kuris padarytas tam tikrai del linksmuo. Graijna per 10 minučių kaip užsuki. Nereikia pirkti knygu del muzikos. Viršus padarytas iš breso ir apaukusotas. Dabar yra geriausia proga gauti tą laikrodį. Jo kaina yra \$16.00, bet per 30 dienų gausite už \$10.98. Prie to dar gausite kišeninį laikrodėlį visai dykai. Prišiuskite \$2.00, o mes prišiusime jums laikrodį. Likusius užmokesite kaip gausite laikrodį, iš Meksikos ir Kanados siūskite pinigius iš kalno. Užsakymus siūskite:

UNION CLOCK CO.,
748 No. Robey St. Dept. 229,
CHICAGO, ILL.

LINKSMUS ŠOKIAI!

RENGIA A. L. T. SANDAROS 9 KUOPA

**Subatoje, Spalio-Oct, 22, 1921
CYPRUS HALL**

40 PROSPECT STREET, CAMBRIDGE, MASS.
PRADŽIA 7:30 VAL. VAKARE.

GERBIAMIEJI:—

Nereikia daug aiškinti, visiems yra gerai žinoma, kad Cambridge'aus pažangus jaunimas visados surengia linksmus vakarus.

Tad ir šį kartą, kurie atsilankys bus pilnai užganėdinti, nes šokiai bus surengti kolinksmiausi puikiausiu visoje apielinkėje. Kriaucūno Orkestra grieš visokius naujausios mados šokius. Taipgi visi atsilankiusieji bus apkaišyti gėlimis.
RENGIMO KOMITETAS.

LIETUVIŲ MUZIKOS KONSERVATORIJA

Muzikos mokslas prasidėjo. Jaunesnieji, ypač, turi prasilavinti muzikoje: nedaugelio geidžianti — tegul nors gaidas išmokyt. Kas daugiau nori pažinti muzikos meną, tam yra šie mokslai: dainavimas, teorija kompozicijos, chorvedystė, pianas, smuika ir kiti instrumentai.
10 lenkcijų dainavimo 15 dol.
10 lekcijų chorvedystės ar teorijos kompozicijos .. 15 dol.
10 lekcijų ant bile instrumento 13 dol.
PASTABA: Kurie parvirkū ima lekcijas nuo Spalio mėnesio iki pabaigai Birželio, tie gauna pigiau.
SO. BOSTON, MASS.
Ad.: 769 BROADWAY, MIKAS PETRAUSKAS, Vedėjas.

PINIGŲ KURSAS ATPIGO

SIŪSKITE PINIGUS Į LIETUVĄ

**\$10.20 už 1,000
auksinų.**

Pasinaudokite žemu kursu ir sušelpkite gimines. Pinigus pristatome į artimiausį Lietuvoje Paštą.

Kurie norite kad greitai gautų kreipkitės ypatingai ar per laiškus į

BALTIC STATES FINANCE CO.

357 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

URBSZO, SEKYS IR KO.

101 Oak St., Lawrence, Mass.
Agentūra laivakorčių, pinigų siuntimo ir t. t. Geriausia ir parankiausia vieta, kur kiekvienas lietuvis randa tinkamą ir atsakančią patarnavimą. Pinigai Lietuvon geriausia ir greičiausia nueina. Išrupiname visiems keiauninkams pasus, padarome visokios rūšies liudymus. Esame registruoti NOTARAI Lietuvos Atstovybėje. Visada, kokį tik reikalą turėsite, kreipkitės pas mus, o tikrai busite užganėdinti.

REIKALAVIMAS.

Reikalingi vyrai prie karpety išdirbystės, kurie esate patyrę tą darbą, malonėkite atsišaukti:
P. ORCHANIAN & SON CO.,
37 Dover St.,
(40) Boston, Mass.

Išgaminuoju Akis Pritaikau Akinius

Galvos skaudėjimas ir kitoki negeistini apsirėikimai kuno tankiai paeina nuo nuvargusių akių.

Duok savo akis išgaminuoti patyrusiam optometrui. Vienintelis lietuvis optometras (akių specialistas) Naujoje Anglijoje.

J. L. PAŠAKARNIS O. D.
Ofisas ir Gyvenimas:
377a Broadway, cor. E-Street,
SO. BOSTON, MASS.

Strand Lunch

Puikiausia Lietuviška VALGYKLA So. Bostone. Švariai viskas užlaikoma. Valgiai visados švieži ir skaniai pagaminti.

Taigi ateik, o persitiks rinsi.

K. BLINSTRUBAS, Prop.
304 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

KASDIENINIS MAISTAS VISIEMS REIKALINGAS

Žinomas senas biznieriūs
ANT. NAUJOKAITIS
208 West Fifth Street, South
Boston, Mass.

ATIDARĖ visokių produktų krautuve, kaip tai Mėsos Markėtą ir Grosernia. Kviečia visus apielinkės lietuvius kreiptis su pirkimu maisto ir kitų smulkmenų, čia rasite geras prekes ir mandagų patarnavimą.

DEL VISŲ!

Taisau visokius čeverkykus vyrų, moterų ir vaikų. Gali vaikščioti taip kad su naujais. Padarau stiprai ir gerai ir pigiai. Užeikite del persitikrinimo. Visiems patogi užėiga, arti Lietuvių salės.

P. BUTKEVICIUS,
301 E St., So. Boston, Mass.

Puiki Lietuviška UŽEIGA

pas
ANTANĄ TAMULEVICIŲ
300 Broadway, S. Boston Mass.

BIZNIERIAI GARSINKITĖS "SANDAROJE."